

LEGE
privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul
lanțului de aprovizionare agricol și alimentar

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune Directiva 2019/633 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 111 din 25 aprilie 2019, CELEX: 32019L0633.

Articolul 1. Obiectul și scopul legii

(1) Prezenta lege are ca obiect reglementarea practicilor comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar, prin stabilirea interdicțiilor minime și a cadrului juridic necesar pentru asigurarea concurenței loiale.

(2) Scopul prezentei legi este de a preveni și de a combate practicile comerciale neloiale interzise în relațiile dintre cumpărătorii și furnizorii din cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar, de a promova buna credință și corectitudinea în relațiile comerciale și de a contribui la funcționarea corectă a pieței interne.

Articolul 2. Domeniul de reglementare al legii

(1) Prezenta lege se aplică practicilor comerciale neloiale care apar în legătură cu vânzarea de produse agricole și alimentare de către:

a) furnizori a căror cifră de afaceri anuală netă nu depășește 2 milioane de euro către cumpărători a căror cifră de afaceri anuală netă depășește 2 milioane de euro;

b) furnizori a căror cifră de afaceri anuală netă depășește 2 milioane de euro, dar este de maximum 10 milioane de euro, către cumpărători a căror cifră de afaceri anuală netă depășește 10 milioane de euro;

c) furnizori a căror cifră de afaceri anuală netă depășește 10 milioane de euro, dar este de maximum 25 milioane de euro, către cumpărători a căror cifră de afaceri anuală netă depășește 25 milioane de euro;

d) furnizori a căror cifră de afaceri anuală netă depășește 25 milioane de euro, dar este de maximum 75 milioane de euro, către cumpărători a căror cifră de afaceri anuală netă depășește 75 milioane de euro;

e) furnizori a căror cifră de afaceri anuală netă depășește 75 milioane de euro, dar este de maximum 175 milioane de euro, către cumpărători a căror cifră de afaceri anuală netă depășește 175 milioane de euro;

f) furnizori a căror cifră de afaceri anuală este de maximum 175 milioane de euro către toți cumpărătorii care sunt autorități publice.

(2) Prezenta lege se aplică, de asemenea:

a) vânzărilor în cazul cărora fie furnizorul, fie cumpărătorul, fie ambii sunt stabiliți cu sediul în Republica Moldova;

b) serviciilor prestate de cumpărător în beneficiul furnizorului, în măsura în care se face referire la acestea în mod explicit la art. 4.

(3) Prezenta lege nu se aplică contractelor dintre furnizori și consumatori.

(4) Cifra de afaceri anuală a furnizorilor și a cumpărătorilor menționată la alin. (1) se interpretează în conformitate cu prevederile Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, iar calcularea echivalentului în lei al cifrelor de afaceri se face în conformitate cu rata de schimb oficială a Băncii Naționale a Moldovei din ultima zi lucrătoare a anului calendaristic anterior constatării săvârșirii practicilor comerciale neloiale.

Articolul 3. Noțiuni

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

a) *autoritate publică* – autoritățile publice definite în sensul prevederilor Codului administrativ, persoanele juridice de drept public, asociații ale acestor autorități sau persoane;

b) *cost al produsului* – în cazul furnizorului – cost al produsului final care include profitul furnizorului, costurile de producție, inclusiv impozitele și taxele nerecuperabile, drepturile de import/export, costurile suportate pentru livrare, prelucrare, sortare, împachetare sau alte cheltuieli în vederea aducerii lor în forma și la locul predării către cumpărător; în cazul furnizorului intermediar – cost al produsului final care include costul de achiziție al produselor, profitul furnizorului intermediar și costurile suplimentare de achiziție a produselor;

c) *cumpărător* – orice persoană fizică sau juridică sau un grup de persoane fizice și/sau juridice, indiferent de locul de stabilire al sediului sau orice autoritate publică din Republica Moldova, care cumpără produse agricole și alimentare;

d) *furnizor* – orice producător agricol sau orice persoană fizică sau juridică, indiferent de locul de stabilire al sediului acestora, care vinde produse agricole și alimentare. Noțiunea *furnizor* poate include un grup de astfel de producători agricoli sau un grup de astfel de persoane fizice și juridice, precum organizațiile de producători, organizațiile de furnizori și asociațiile unor astfel de organizații;

e) *produse agricole și alimentare* – produsele enumerate în lista produselor agricole și alimentare care se aprobă de Guvern, precum și produsele care nu sunt enumerate în lista respectivă, dar care sunt procesate în scopul utilizării ca și alimente prin utilizarea produselor enumerate în lista respectivă;

f) *produse agricole și alimentare perisabile* – produse agricole și alimentare care, prin natura lor sau la stadiul lor de procesare, sunt susceptibile să devină improprii pentru vânzare în termen de 30 de zile după recoltare, producere sau procesare și care sunt incluse în lista produselor agricole și alimentare perisabile aprobată de Guvern;

g) *reduceri comerciale* – orice tip de reduceri de la costul produsului (discount, rabat, bonus etc.);

h) *represalii comerciale* – acțiuni îndeplinite de către un cumpărător asupra furnizorului sau de către furnizor asupra cumpărătorului, cu scop de intimidare pentru a influența comportamentul acestora, în sensul acceptării condițiilor contractuale ale cumpărătorului sau ale furnizorului ori a unor condiții comerciale defavorabile furnizorului, respectiv, cumpărătorului, inclusiv amenințarea cu excluderea din oferta cumpărătorului;

i) *rabat* - reducere acordată pentru defecte de calitate ale produselor, aplicată asupra prețului de vânzare;

j) *remiză* - reducere acordată pentru achiziții în volum mare sau pentru clienți cu statut preferențial;

k) *risturnă* - reducere calculată asupra ansamblului tranzacțiilor cu același partener, pe o perioadă determinată.

Articolul 4. Practici comerciale neloiale

(1) Fără a aduce atingere prevederilor art. 15 – 19 din Legea concurenței nr. 183/2012, se consideră neloiale și sunt interzise următoarele practici comerciale în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar:

1) cumpărătorul plătește furnizorului:

a) în cazul în care contractul de furnizare prevede livrarea produselor în mod regulat:

(i) pentru produsele agricole și alimentare perisabile, mai târziu de 30 de zile de la încheierea unei perioade de livrare convenite în care au fost efectuate livrări sau mai târziu de 30 de zile de la data la care suma de plată aferentă respectivei perioade de livrare a fost stabilită, dintre aceste două date fiind luată în considerare cea care survine mai târziu;

(ii) pentru alte produse agricole și alimentare, mai târziu de 45 de zile de la încheierea unei perioade de livrare convenite în care au fost efectuate livrări sau mai târziu de 45 de zile de la data la care suma de plată aferentă respectivei perioade de livrare a fost stabilită, dintre aceste două date fiind luată în considerare cea care survine mai târziu.

În ceea ce privește termenele de plată prevăzută la prezenta literă, se consideră, în orice caz, că perioadele de livrare convenite nu depășesc o lună.

- b)** în cazul în care contractul de furnizare nu prevede livrarea produselor în mod regulat:
- (i)** pentru produsele agricole și alimentare perisabile, mai târziu de 30 de zile de la data livrării sau mai târziu de 30 de zile de la data stabilirii sumei de plată, dintre aceste două date fiind luată în considerare cea care survine mai târziu;
 - (ii)** pentru alte produse agricole și alimentare, mai târziu de 45 de zile de la data livrării sau mai târziu de 45 de zile de la data stabilirii sumei de plată, dintre aceste două date fiind luată în considerare cea care survine mai târziu;
- 2)** neinformarea furnizorului privind acceptarea sau refuzul, în totalitate sau în parte, a ofertei furnizorului în termenul prevăzut la art. 5 alin. (2).
 - 3)** stabilirea de clauze contractuale prin care părțile își stabilesc interdicții, directe sau indirecte, de a cumpăra sau de a vinde produse sau servicii de la sau către un terț;
 - 4)** solicitarea și oferirea de reduceri comerciale pentru produsele social importante de primă necesitate conform listei aprobate de către Guvern;
 - 5)** solicitarea și oferirea de reduceri comerciale în afara negocierii unui contract sau a unei oferte notificate în formă scrisă, inclusiv în formă electronică;
 - 6)** condiționarea impusă furnizorului de către cumpărător să nu vândă produsul altor comercianți la un preț mai mic decât cel la care i-l vinde lui;
 - 7)** condiționarea impusă comerciantului privind păstrarea unui anumit preț de raft;
 - 8)** anularea comenzii de furnizare a produselor agricole și alimentare a căror dată-limită de consum este de până la 7 zile inclusiv;
 - 9)** anularea sau modificarea de către cumpărător a comenzilor de produse agricole și alimentare perisabile într-un termen de preaviz scurt în care furnizorul nu are posibilități rezonabile de a găsi o alternativă pentru comercializarea sau utilizarea produselor respective. Un termen de preaviz mai scurt de 30 de zile este întotdeauna considerat un termen de preaviz scurt;
 - 10)** modificarea de către cumpărător, în mod unilateral, a clauzelor contractului comercial privind produsele agricole și alimentare, care se referă la frecvența, metoda, locul, calendarul (termenii sau periodicitatea) sau volumul furnizării ori livrării produselor agricole și alimentare, standardele de calitate, condițiile de plată sau prețurile, sau a clauzelor în ceea ce privește furnizarea de servicii menționate la alin. (2) și în măsura în care acestea sunt prevăzute explicit în contract;
 - 11)** cumpărătorul solicită furnizorului plăți care nu sunt legate de vânzarea produselor agricole și alimentare ale furnizorului;
 - 12)** cumpărătorul solicită furnizorului substituirea sau plăți pentru deteriorarea ori pierderea de produse agricole și alimentare sau pentru ambele, survenite în spațiile cumpărătorului sau după ce marfa devine proprietatea cumpărătorului, sau din momentul recepționării mărfii, atunci când o astfel de deteriorare sau pierdere nu a avut loc din neglijența sau din culpa furnizorului;
 - 13)** cumpărătorul refuză să confirme în scris clauzele unui acord de furnizare între cumpărător și furnizor în legătură cu care furnizorul a solicitat o confirmare scrisă. Nu este inclusă aici situația în care acordul de furnizare se referă la produse care urmează să fie livrate de un membru al unei organizații de producători, inclusiv o cooperativă, chiar organizației de producători al cărei membru este furnizorul, dacă statutul respectivei organizații de producători sau dacă normele și deciziile prevăzute în respectivul statut sau derivate din acesta conțin dispoziții având efecte similare clauzelor acordului de furnizare;
 - 14)** cumpărătorul dobândește, utilizează sau divulgă, în mod ilegal, secrete comerciale ale furnizorului, în sensul Legii nr. 384/2023 privind protecția secretelor comerciale;
 - 15)** cumpărătorul amenință cu efectuarea sau efectuează represalii comerciale împotriva furnizorului, în cazul în care furnizorul își exercită drepturile legale sau contractuale, inclusiv prin depunerea unei plângeri la autoritatea competentă sau prin cooperarea cu această autoritate în timpul unei investigații;
 - 16)** cumpărătorul solicită furnizorului compensarea costurilor aferente examinării plângerilor clienților referitoare la vânzarea produselor furnizorului, în pofida absenței unei conduite neglijente sau a unei culpe din partea furnizorului;
 - 17)** refuzul repetat al furnizorului sau al cumpărătorului de a utiliza, în procesul de negocieri ale unui contract sau ale unei modificări la contract, mijloace de comunicare electronice, în vederea respectării prevederilor art. 5 alin. (1);

18) returnarea furnizorului a produselor agricole și alimentare care au fost achiziționate cu respectarea cerințelor cantitative și calitative stipulate în contractele de livrare a produselor, dar care au devenit neconforme reglementărilor aplicabile în domeniul alimentar, inclusiv prin expirarea datei durabilității minimale sau datei-limită de consum a acestora. În funcție de natura neconformității, comerciantul este obligat să distrugă sau să utilizeze condiționat întregul lot de produse agricole și alimentare neconforme.

19) neexecutarea de către cumpărător a clauzelor contractuale stabilite în conformitate cu alin.(2);

20) cumpărătorul condiționează cumpărarea prin livrarea în mai mult decât una dintre unitățile comerciale de care dispune. Se va acorda prioritate unității comerciale celei mai apropiate de furnizor sau oricăreia dintre unitățile negociate;

21) cumpărătorul refuză listarea prevăzută la art. 5 alin. (8), cu excepția prevăzută la art. 5 alin. (9);

22) furnizarea (vânzarea) produselor agricole și alimentare sub costul produsului, neluând în considerare profitul furnizorului, cu excepția cazului prevăzut la alin. (2) lit. c) și a termenelor prevăzute la art. 5 alin. (6). Cumpărătorul nu poate solicita plățile prevăzute la alin. (2) sub limita stabilită în prezentul punct;

23) solicitarea de reduceri comerciale de către cumpărător furnizorului, urmare a comercializării produselor sub prețul de achiziție;

24) aplicarea de către cumpărător a reducerilor comerciale sub formă de rabaturi, cu excepția remizelor și risturnelor, ale căror reduceri cumulate să nu fie mai mari de 20%, aplicate în funcție de valoarea facturată între cumpărător și furnizor, pentru produse agricole și/sau alimentare.

(2) Sunt interzise următoarele practici comerciale neloiale, cu excepția cazului în care acestea au fost convenite anterior prin clauze clare și lipsite de ambiguitate în contractul de furnizare sau printr-un acord ulterior de modificare al contractului între furnizor și cumpărător:

a) cumpărătorul returnează furnizorului produsele agricole și alimentare nevândute, fără să plătească pentru respectivele produse nevândute, sau fără să plătească pentru eliminarea acestor produse, sau ambele;

b) furnizorului i se impune o plată de care este condiționată stocarea, afișarea sau listarea produselor sale agricole și alimentare, sau punerea la dispoziție pe piață a respectivelor produse;

c) cumpărătorul solicită furnizorului să suporte, integral sau parțial, costul oricăror reduceri pentru produsele agricole și alimentare vândute de cumpărător cu titlu promoțional, cu excepția cazului în care cumpărătorul, înaintea demarării unei acțiuni de promovare inițiată de cumpărător, precizează perioada promoției și cantitatea de produse agricole și alimentare pe care preconizează că o va comanda la preț redus;

d) cumpărătorul solicită furnizorului să plătească pentru publicitatea făcută de către cumpărător produselor agricole și alimentare;

e) cumpărătorul solicită furnizorului să plătească pentru serviciile de marketing prestate de către cumpărător privind produsele agricole și alimentare;

f) cumpărătorul solicită furnizorului să plătească pentru personalul care se ocupă de amenajarea spațiilor de vânzare utilizate pentru vânzarea produselor furnizorului.

(3) Fără a aduce atingere prevederilor alin. (1) pct. 1) lit. a) și b) în cazul în care cumpărătorul stabilește suma de plată:

a) termenele de plată menționate la lit. a) încep să curgă după încheierea unei perioade de livrare convenite în care au fost efectuate livrări; și

b) termenele de plată menționate la lit. b) încep să curgă de la data livrării.

(4) Interdicția prevăzută la alin. (1) pct. 1):

1) nu aduce atingere:

a) consecințelor întârzierilor în efectuarea plăților și căilor de atac prevăzute în Legea nr. 66/2025 privind combaterea întârzierii în executarea obligațiilor de plată în temeiul contractelor încheiate între profesioniști sau între profesioniști și autoritățile publice care se aplică, prin derogare de la termenele de plată stabilite în respectiva lege, pe baza termenelor de plată prevăzute în prezenta lege;

b) opțiunii unui cumpărător și a unui furnizor de a conveni asupra includerii în contract a unei clauze de repartizare a valorii în sectorul zahărului, inclusiv în ceea ce privește câștigurile și pierderile de pe piață, pentru a stabili modul în care urmează să fie repartizată între ei orice evoluție a prețurilor relevante de pe piață pentru produsele în cauză sau de pe alte piețe ale materiilor prime;

2) nu se aplică în cazul plăților efectuate:

a) de către un cumpărător unui furnizor atunci când acestea sunt efectuate în cadrul programului pentru instituțiile de învățământ publice menționate la art. 12 lit. a) – f) din Codul educației nr. 152/2014;

b) de către instituții medico-sanitare publice menționate la art. 4 alin. (2) din Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995;

c) în temeiul contractelor de furnizare multianuale încheiate între furnizorii de struguri sau must pentru producția de vin și cumpărătorii lor direcți și în care sunt prevăzute expres condițiile de plată pentru tranzacțiile de vânzare respective.

Articolul 5. Prevenirea practicilor comerciale neloiale în relațiile contractuale dintre furnizor și cumpărător

(1) Relațiile contractuale dintre furnizorul și cumpărătorul de produse agricole și alimentare se stabilesc prin contracte încheiate în scris, inclusiv în formă electronică sau prin mijloace electronice, negociate în prealabil de către părți. Contractul va include cel puțin: părțile, obiectul, cantitatea și unitatea de măsură, calitatea/standardele, prețul și mecanismul de revizuire, termenele și condițiile de plată, condiții de livrare, clauze privind anularea, returnarea și riscul, penalități, condiții de încetare. Contractele și alte acte juridice încheiate între furnizori și cumpărători care conțin clauze ce cad sub incidența interdicțiilor prevăzute la art. 4 sunt lovite de nulitate.

(2) Cumpărătorul este obligat să informeze furnizorul privind acceptarea ori refuzul, în totalitate sau în parte, a ofertei furnizorului în cel mult 14 zile calendaristice. Precizările asupra ofertei urmare a solicitării cumpărătorului nu sunt limitate în timp. Furnizorul nu poate prezenta o ofertă identică aceluiași cumpărător timp de 14 zile calendaristice de la prezentarea ofertei inițiale, cu excepția cazului când o ofertă similară este solicitată expres sau public de către cumpărător.

(3) În cazul în care produsele alimentare au fost achiziționate cu respectarea cerințelor cantitative și calitative stipulate în contract și data durabilității minime sau data-limită de consum a acestora depășește 180 de zile, comerciantul le poate returna furnizorului cu acceptul acestuia și cu condiția că produsele sunt conforme cerințelor privind siguranța alimentelor și că a rămas cel puțin 1/2 din termenul de valabilitate a acestora.

(4) Plățile și costurile stipulate la art. 5 alin.(2) lit. b)–f), precum și orice reduceri comerciale solicitate de cumpărător ulterior contractului comercial, inclusiv urmare a reușitei de pe urma vânzării, fac obiectul unor contracte separate sau anexe distincte a contractelor comerciale, se înregistrează separat în evidențele contabile ale furnizorului și se reflectă în factura fiscală (cu anexarea actului justificativ). Reducerile obținute conform prevederilor prezentului alineat se exclud din costul de achiziție al produselor.

(5) În cazul în care cumpărătorul solicită o plată pentru situațiile menționate la art. 4 alin. (2) lit. b) – f), acesta îi prezintă furnizorului, la cererea acestuia, o estimare în scris a plăților unitare sau totale, în funcție de cea mai adecvată informație, și, în măsura în care se referă la situațiile menționate la art. 5 alin.(2) lit. b), d), e) sau f), o estimare a costurilor și fundamentul estimării respective. Plățile efectuate în baza prevederilor prezentului alineat se înregistrează separat în evidențele contabile ale furnizorului și se reflectă în factura fiscală (cu anexarea actului justificativ).

(6) În cazul prevăzut la art. 5 alin. (2) lit. c), o reducere comercială poate fi solicitată de către cumpărător înaintea demarării unei acțiuni de promovare, inițiată de cumpărător, în care se precizează perioada promoției și cantitatea de produse agricole și alimentare pe care preconizează să le comande la preț redus. Termenul acțiunilor de promovare efectuate în baza prezentului alineat nu poate depăși 60 de zile per an și per produs.

(7) Comerciantul poate aranja, la propria discreție, sau poate oferi, prin înțelegerea părților, spații distincte de expunere și semnalizări la raft pentru orice produs în funcție de țara de origine, producător, regiune geografică, consumator-țintă final sau de alte caracteristici specifice ale produsului.

(8) Cumpărătorii nu pot refuza listarea produselor agricole și alimentare, prezentate în forma și conform condițiilor minime cerute de cumpărător, în cazul în care astfel de cerințe există. Forma și condițiile minime cerute de cumpărător privind modul de prezentare a produselor agricole și alimentare se fac publice și urmează să fie conforme practicilor comerciale și de producție în domeniu corespunzătoare categoriei (tipului) de produs. Cerințele privind forma și condițiile minime se aplică uniform categoriei (tipului) de produs agricol sau alimentar, indiferent de furnizor. Listarea va cuprinde întreaga gamă de produse agricole și alimentare din ofertă. În cazul ofertelor de produse agricole și alimentare identice sau similare, la listare se va acorda prioritate producătorilor/procesatorilor din categoria întreprinderilor micro, mici și mijlocii, astfel cum sunt definite și clasificate la art. 4 și 5 din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.

(9) Pentru întreprinderile micro, mici și mijlocii cu oferte similare în calitate de criterii de prioritate vor servi:

- a) prezentarea mărfii preambalate corespunzător categoriei de produs;
- b) periodicitatea și volumul livrărilor. Prezentul criteriu nu se aplică în perioada de sezon/recoltare a anumitor produse agricole și alimentare, cu condiția respectării lit. a).

(10) Comercianții nu pot întrerupe listarea produselor agricole și alimentare furnizate de către întreprinderile micro, mici și mijlocii, astfel cum sunt definite și clasificate la art.4 și 5 din Legea nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, timp de 60 de zile de la data inițierii listării în cazul în care sunt incidente cerințelor stabilite la alin. (8).

(11) Refuzul listării poate fi întemeiat pe:

- a) nerespectarea condițiilor prevăzute la alin. (8);
- b) nerespectarea criteriilor prevăzute la alin. (9);
- c) lipsa spațiului de listare urmare aplicării prevederilor alin. (10).

(12) Refuzul listării prevăzut la alin.(11) sau orice excludere nemotivată din oferta furnizorului urmează a fi notificată de către furnizor și/sau cumpărător autorității competente cel târziu în următoarea zi lucrătoare din data refuzului în formă scrisă (contrasemnat), la sediul autorității sau pe adresa electronică oficială a acesteia. Notificarea va conține datele de identificare ale cumpărătorului și ale furnizorului, produsul din oferta furnizorului și alte date relevante.

Verificarea condițiilor refuzului listării se va efectua de către autoritatea competentă în termen de 5 zile lucrătoare de la comunicarea acestui refuz, cu întocmirea unui proces-verbal de constatare.

Neverificarea condițiilor refuzului de listare nu constituie temei de apreciere a acțiunilor cumpărătorului ca practică comercială neloială.

Autoritatea competentă are dreptul de a verifica cazurile de refuz de listare sau de excludere din oferta furnizorului, în baza notificării sau a unei sesizări scrise (inclusiv pe adresa electronică oficială a autorității) a cumpărătorului sau furnizorului, maxim o dată la 15 zile pe parcursul a 60 de zile consecutive din data notificării refuzului listării. Verificările efectuate în baza prezentului alineat sunt exceptate de la prevederile Legii nr.131/2012 privind controlul de stat.

(13) Comercianții pot comercializa produsele perisabile sub costul de achiziție, în vederea asigurării rulajului necesar pe raft și respectării cerințelor de inofensivitate, precum și în cazurile prevăzute la capitolul V¹ din Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior. Comercializarea produselor sub costul de achiziție nu poate servi temei pentru micșorarea costului de achiziție sub orice formă, inclusiv reduceri comerciale.

Articolul 6. Autoritatea competentă pentru aplicarea și monitorizarea legii privind practicile comerciale neloiale în lanțul agroalimentar

(1) Consiliul Concurenței este autoritatea publică competentă pentru aplicarea și respectarea dispozițiilor prezentei legi privind practicile comerciale neloiale în lanțul de aprovizionare agricol și alimentar.

(2) Consiliul Concurenței exercită atribuțiile prevăzute de prezenta lege în conformitate cu competența stabilită prin Legea concurenței nr. 183/2012, Codul administrativ și alte acte normative aplicabile.

(3) Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare exercită atribuții de monitorizare a aplicării prezentei legi și propune intervenții justificate ale statului în vederea asigurării eficienței actelor

normative în domeniul prevenirii și combaterii practicilor comerciale neloiale în lanțul agroalimentar.

Articolul 7. Plângerile și procedurile privind practicile comerciale neloiale

(1) Plângerile referitoare la practicile comerciale neloiale se adresează Consiliului Concurenței și se soluționează potrivit procedurilor stabilite de Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018 și de Legea concurenței nr. 183/2012.

(2) Organizațiile de producători, alte organizații de furnizori și asociațiile unor astfel de organizații au dreptul de a depune o plângere la cererea unuia sau a mai multor membri ai lor sau, după caz, la cererea unuia sau a mai multor membri ai organizațiilor lor membre, în cazul în care respectivii membri consideră că au fost afectați de o practică comercială interzisă.

(3) Pentru examinarea de către Consiliul Concurenței a plângerilor nu se percep taxe.

(4) Consiliul Concurenței poate examina din oficiu presupusul caz de încălcare a prezentei legi.

Articolul 8. Proceduri alternative de soluționare a litigiilor

Litigiile privind practicile comerciale neloiale pot fi soluționate, înainte de fi adresate Consiliului Concurenței, pe cale amiabilă, conform Legii nr. 137/2015 cu privire la mediere sau în arbitraj, conform Legii nr. 23/2008 cu privire la arbitraj.

Articolul 8. Accesul la informațiile privind practicile comerciale neloiale

Consiliul Concurenței publică pe pagina sa web oficială un raport anual privind activitățile în domeniul de aplicare al prezentei legi, care cuprinde, în special, numărul plângerilor primite, numărul investigațiilor inițiate și a celor finalizate în cursul anului precedent. În cazul fiecărei investigații finalizate, raportul trebuie să conțină o scurtă descriere a problemei, rezultatul investigației și decizia adoptată, sub rezerva cerințelor de confidențialitate stabilite în Legea concurenței nr. 183/2012.

Articolul 9. Cooperarea dintre autoritățile de aplicare a legii

(1) Consiliul Concurenței cooperează cu autoritățile competente din statele membre ale Uniunii Europene care aplică norme similare prezentei legi, inclusiv pentru investigarea practicilor comerciale neloiale cu dimensiune transfrontalieră. Cooperarea se desfășoară în conformitate cu mecanismele, procedurile și instrumentele instituite la nivelul Uniunii Europene sau convenite prin acorduri bilaterale ori multilaterale.

(2) Consiliul Concurenței cooperează cu Comisia Europeană și cu autoritățile competente din statele membre ale Uniunii Europene prin schimburi de informații, reuniuni, platforme de coordonare și alte forme de colaborare, în scopul aplicării prezentei legi și al legislației europene relevante privind practicile comerciale neloiale. Schimbul de informații poate include, după caz, aspecte referitoare la evoluțiile legislative, bunele practici, măsurile de executare, instrumentele de cooperare, precum și alte elemente necesare pentru asigurarea unei aplicări eficiente și unitare a normelor.

(3) Consiliul Concurenței poate adopta, după caz, recomandări sau alte acte, în vederea asigurării unei aplicări uniforme și eficiente a prezentei legi, în concordanță cu evoluțiile cadrului normativ european și cu instrumentele de cooperare la nivelul Uniunii Europene.

Articolul 9. Raportare și participare la Comitetul pentru organizarea comună a piețelor agricole

(1) Consiliul Concurenței transmite anual, până la data de 15 martie, Comisiei Europene un raport privind practicile comerciale neloiale în relațiile dintre întreprinderi din cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentară din Republica Moldova, întocmit în conformitate cu cerințele stabilite de Comisia Europeană. Raportul respectiv trebuie să conțină, în special, toate datele relevante referitoare la aplicarea și asigurarea aplicării normelor prevăzute în prezenta lege pe parcursul anului anterior.

(2) Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, prin reprezentanți desemnați de Guvern, participă la lucrările Comitetului pentru organizarea comună a piețelor agricole, instituit de Comisia Europeană.

Articolul 11. Răspunderea pentru săvârșirea practicilor comerciale neloiale între întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare cu produse agricole și alimentare

(1) Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea civilă, administrativă, contravențională și penală.

(2) Prin derogare de la prevederile Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 și Codului penal al Republicii Moldova nr. 98/2002, săvârșirea practicilor comerciale neloiale interzise la art. 4 din prezenta lege se sancționează de către Consiliul Concurenței după cum urmează:

a) pentru săvârșirea faptei pentru prima dată – cu amendă de până la 0,5 % din cifra totală de afaceri realizată de întreprinderea în cauză în anul anterior sancționării;

b) pentru săvârșirea repetată a faptei – cu amendă de la 0,5 % până la 2 % din cifra totală de afaceri realizată de întreprinderea în cauză în anul anterior sancționării.

(3) Mărimea amenzii indicate la alin. (2) se determină în funcție de:

a) durata încălcării;

b) caracterul repetat al faptei;

c) valoarea tranzacției afectate;

d) efectele economice produse asupra furnizorului;

e) cooperarea autorului faptei cu Consiliul Concurenței.

(4) Pentru fiecare zi de întârziere în executarea obligației de plată a amenzii, începând cu data când decizia de sancționare adoptată de către Consiliul Concurenței în conformitate cu alin. (2) a devenit executorie, se aplică o penalitate în cuantum de 0,5% din suma amenzii neachitate.

(5) Termenul de prescripție de aplicare a sancțiunii prevăzute la alin. (2) este de doi ani, care începe să curgă de la data săvârșirii încălcării. În cazul încălcărilor cu caracter continuu, termenul de prescripție începe să curgă de la data încetării încălcării.

(6) Reducerea cuantumului amenzii aplicată pentru practicile comerciale neloiale prevăzute la art. 4 se efectuează în condițiile reglementate la art. 89 din Legea concurenței nr. 183/2012, aplicate corespunzător.

(7) Decizia Consiliului Concurenței cu privire la aplicarea amenzii și/sau penalităților de întârziere în condițiile prezentului articol pot fi contestate în instanța de judecată, în conformitate cu prevederile Codului administrativ, fără respectarea procedurii prealabile.

Articolul 12. Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare peste 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor art. 9 care intră în vigoare începând cu data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

(2) Prevederile art. 9 alin. (1) se aplică începând cu anul al doilea de la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

(3) Consiliul Concurenței, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi:

a) va elabora și va adopta actele normative necesare punerii în aplicare a prezentei legi;

b) va aduce în concordanță propriile acte normative cu prezenta lege;

c) va prezenta, în comun cu Guvernul, propuneri de modificare a legislației în vigoare, în scopul asigurării compatibilității cu prezenta lege.

(4) Părțile contractelor de furnizare încheiate înainte de data publicării prezentei legi le vor conforma cu prezenta lege în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a acesteia.

(5) La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Capitolul V² din Legea nr.231/2010 cu privire la comerțul interior (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr.230–237, art.262).

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de lege privind practicile comerciale neloiale în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de lege privind practicile comerciale neloiale în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar a fost elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal, sau după caz, sursa proiectului actului normativ Prin prezentul proiect de lege se transpune Directiva (UE) 2019/633 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind practicile comerciale neloiale în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar, act obligatoriu pentru Republica Moldova în contextul procesului de armonizare cu acquis-ul Uniunii Europene. În legislația Republicii Moldova, practicile comerciale neloiale dintre furnizorii și cumpărătorii de produse agricole și comerciale sunt reglementate prin prevederile Capitolului V² din Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior, introdus prin Legea nr. 250/2022. Intrate în vigoare la data de 26.02.2023, normele Capitolului V² „Relațiile contractuale dintre furnizor și cumpărător privind livrarea de produse agricole și alimentare” din Legea nr. 231/2010 transpun parțial Directiva (UE) 2019/633 privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 111 din 25 aprilie 2019, Număr CELEX 32019L0633. Proiectul de lege privind practicile comerciale neloiale în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar a fost elaborat, pe de o parte, pentru transpunerea completă a Directivei (UE) 2019/633 și elaborarea unui act normativ distinct privind practicile comerciale neloiale în lanțul de aprovizionare agricol și alimentar, întrucât directiva instituie un cadru juridic specific, este destinată corectării dezechilibrelor structurale de putere de negociere dintre furnizori și cumpărători, care nu pot fi abordate eficient prin instrumentele generale ale dreptului civil sau ale dreptului concurenței, normele specifice în vigoare la moment nefiind suficiente pentru reglarea tuturor situațiilor de practici comerciale neloiale semnalate. Pe de altă parte, proiectul vine drept răspuns la solicitările producătorilor autohtoni de îmbunătățire a cadrului legislativ național în vederea protejării furnizorilor de produse agricole și alimentare, având în vedere practicile abuzive persistente în relația cu cumpărătorii de produse agricole și alimentare. Elaborarea unui act normativ separat și coerent permite asigurarea clarității juridice, previzibilității și aplicabilității efective a normelor privind practicile comerciale neloiale, prin definirea explicită a practicilor interzise, în deplină coerență cu acquis-ul UE. Totodată, o transpunere completă reduce riscul de interpretări divergente, facilitează cooperarea instituțională cu autoritățile europene și consolidează încrederea operatorilor economici în funcționarea echitabilă a pieței agroalimentare, în perspectiva parcursului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Experiența aplicării Capitolului V2 din Legea nr. 231/2010 a demonstrat persistența unor practici comerciale neloiale în lanțul de aprovizionare agricol și alimentar, generate de asimetrie de putere de negociere între furnizori (în special fermieri mici, IMM-uri) și cumpărători (intermediari mari, rețele de retail, procesatori cu poziție de piață mai puternică). În aceste condiții, apar situații în care furnizorii acceptă condiții contractuale și practici de piață nefavorabile pentru a-și păstra accesul la piață, chiar dacă acestea afectează viabilitatea economică a exploatațiilor agricole și a întreprinderilor din sectorul alimentar, cum ar fi:

- modificări unilaterale ale condițiilor de livrare,
- aplicarea reducerilor comerciale excesive,
- transferul nejustificat a unor costuri către furnizor,
- întârzieri nejustificate de plată,
- anularea tardivă a comenzilor,
- întârzieri în negocierea și semnarea contractelor pentru anul viitor;
- represalii comerciale, inclusiv delistarea produselor.

La momentul actual, combaterea practicilor comerciale neloiale este abordată prin mai multe acte normative cu obiect și finalitate diferite:

- Codul civil al Republicii Moldova reglementează libertatea contractuală, executarea obligațiilor și răspunderea civilă, însă nu oferă instrumente specifice pentru prevenirea și sancționarea practicilor comerciale neloiale determinate de dezechilibre de putere economică;
- Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior, conține reglementări generale privind relațiile comerciale, inclusiv Capitolul V² dedicat practicilor comerciale neloiale, însă acesta nu asigură o transpunere completă și coerentă a Directivei (UE) 2019/633;
- Legea concurenței nr. 183/2012 oferă mecanisme de intervenție doar în situații ce presupun existența unei poziții dominante sau a unor practici anticoncurențiale, care nu acoperă toate practicile neloiale din relațiile B2B agroalimentare;
- legislația în domeniul protecției consumatorilor este orientată exclusiv spre raporturi B2C și nu se aplică relațiilor dintre întreprinderi.

Actele enumerate mai sus acoperă fragmentat problematica practicilor comerciale neloiale specifice lanțului de aprovizionare agricol și alimentar. În lipsa unui act special, fără sancțiuni proporționale, furnizorii pot evita să sesizeze încălcările din cauza dependenței comerciale. Un cadru dedicat permite dezvoltarea de reguli procedurale adaptate pentru practicile neloiale dintre întreprinderi din lanțul agroalimentar - sesizări, confidențialitate, competențe de investigație, remedii rapide.

Directiva (UE) 2019/633 a fost creată exact pentru a corecta aceste riscuri sistemice în relațiile B2B din lanțul agroalimentar, iar Republica Moldova urmărește alinierea cadrului național la acest standard, inclusiv în contextul obligației de transpunere a aquis-ului relevant în rezultatul negocierilor de aderare la UE - Capitolul 11 „Agricultură și dezvoltare rurală”.

3. Obiective urmărite și soluții propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Adoptarea proiectului de lege urmărește instituirea unui cadru juridic specializat, coerent și aplicabil pentru prevenirea și combaterea practicilor comerciale neloiale în lanțul de aprovizionare agricol și alimentar, ca răspuns direct la problemele structurale identificate în relațiile comerciale dintre furnizori și cumpărători.

Totodată, proiectul de lege vine să asigure consolidarea rolului autorității competente, Consiliul Concurenței, la implementarea și aplicarea legii, astfel încât, impactul măsurilor pe care le adoptă să aibă un efect disuasiv, să descurajeze practicile comerciale neloiale, să sporească disciplina contractuală în lanțul agroalimentar și să contribuie la protejarea operatorilor economici din lanțul de furnizare cu produse agricole și alimentare.

Simultan, proiectul de lege asigură alinierea deplină a cadrului normativ național la aquis-ul UE prin transpunerea completă a Directivei (UE) 2019/633 și creează premise de cooperare în acest domeniu dintre autoritățile din Republica Moldova și cele din statele membre UE.

Proiectul preia adaptat categoriile de furnizori și cumpărători vizate, în funcție de praguri economice (cifra de afaceri). Plafoanele de cifra de afaceri prevăzute la articolul 2 din proiectul de lege au drept temei articolul 1 alineatele (2) și (3) din Directiva (UE) 2019/633 privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar. Directiva stabilește un mecanism obiectiv de delimitare a domeniului de aplicare, bazat pe diferența de putere economică dintre furnizor și cumpărător, exprimată prin praguri de cifra de afaceri anuală, având drept scop protejarea furnizorilor aflați într-o poziție de negociere mai slabă. În proiect, tranșele superioare de cifra de afaceri au fost subdivizate, în scopul adaptării acestora la structura reală a pieței agroalimentare din Republica Moldova, caracterizată printr-un număr limitat de cumpărători mari și o concentrare semnificativă a puterii de negociere. Această adaptare permite o aplicare mai proporțională și mai eficientă a normelor, fără a restrânge domeniul de aplicare stabilit de Directivă.

Proiectul actului evidențiază practicile comerciale neloiale indicate în Directiva (UE) 2019/633 și suplinește cu alte practici identificate în relațiile dintre furnizorii și cumpărătorii de produse agricole și alimentare din Republica Moldova, după cum urmează:

1. Plăți mai târziu de 30 de zile pentru produse agricole și alimentare perisabile.
2. Plăți mai târziu de 45 de zile pentru alte produse agricole și alimentare.
3. Anulări cu preaviz scurt ale livrărilor de produse agricole și alimentare.
4. Anularea comenzilor pentru produse cu termen de consum mai mic sau egal cu 7 zile.
5. Modificări unilaterale de contract de către cumpărător.
6. Neinformarea furnizorului privind acceptarea sau refuzul ofertei în termenul legal.
7. Clauze de exclusivitate forțată, directe sau indirecte, privind cumpărarea sau vânzarea către terți.
8. Plăți care nu au legătură cu o anumită tranzacție.
9. Risc de pierdere și deteriorare transferat la furnizor.
10. Refuzul unei confirmări scrise a unui contract de furnizare de produse agricole și alimentare sau a unei clauze anume.
11. Returnarea produselor conforme devenite neconforme ulterior (ex. expirare), cu obligația furnizorului de suportare a pierderii.
12. Folosirea abuzivă a secretelor comerciale de către cumpărător.
13. Represalii comerciale împotriva furnizorului, inclusiv refuz de listare sau delistarea produselor acestuia neargumentată.
14. Transferarea costurilor de examinare a plângerilor clienților către furnizor.
15. Solicitarea sau acordarea de reduceri comerciale pentru produse social importante de primă necesitate.

16. Solicitarea de reduceri comerciale ca urmare a vânzării produselor sub prețul de achiziție.
17. Solicitarea sau acordarea de reduceri comerciale în afara unui contract sau a unei oferte scrise.
18. Condiționarea cumpărării prin livrarea în mai multe unități comerciale, fără justificare.
19. Impunerea unui preț de raft.
20. Vânzare produselor agricole și alimentare sub costul acestora.

Aceste practici reflectă situații echivalente celor prevăzute de Directivă sau reprezintă adaptări necesare pentru asigurarea aplicării efective a acesteia în contextul pieței naționale.

Totodată, proiectul de lege evidențiază și alte categorii de practici comerciale neloiale care sunt permise, exclusiv cu condiția existenței unor clauze contractuale clare și fără ambiguități, pentru protejarea libertății contractuale, respectiv:

1. Returnarea produselor nevândute.
2. Plata furnizorului pentru stocare, expunere și listare.
3. Plata furnizorului pentru promoții condiționată.
4. Plata furnizorului pentru marketing.
5. Plata furnizorului pentru publicitate.
6. Plata de către furnizor pentru personalul cumpărătorului și amenajarea spațiilor.

Proiectul de lege are ca obiectiv asigurarea unei acoperiri cât mai complete a practicilor comerciale neloiale specifice sectorului agroalimentar, identificate în practică, precum și instituirea unui regim sancționator proporțional și disuasiv, aplicat de Consiliul Concurenței în urma investigării și constatării încălcărilor, în vederea descurajării comportamentelor neloiale și a consolidării disciplinei comerciale. Totodată, stabilește premisele cooperării internaționale cu autoritățile relevante ale statelor membre UE pentru tratarea practicilor neloiale cu potențială dimensiune transfrontalieră și pentru preluarea bunelor practici. E de menționat că în conformitate cu prevederile proiectului de lege, Consiliul Concurenței este unica autoritate cu competență de monitorizare, control, constatare și sancționare a practicilor neloiale.

Pe termen mediu și lung, în rezultatul adoptării și implementării prevederilor proiectului respectiv de lege, se așteaptă creșterea numărului de plângeri depuse și soluționate pentru practici neloiale în lanțul de aprovizionare agricol și alimentar, care să ducă la descurajarea comportamentelor abuzive și a represaliilor comerciale, îmbunătățirea disciplinei de plată, creșterea transparenței contractuale, limitarea practicilor de impunere unilaterală sau netransparentă a reducerilor comerciale, reducerea transferului nejustificat de costuri către furnizori și consolidarea încrederii acestora în mecanismele de control instituțional.

În altă ordine de idei, în contextul alinierii funcționale la standardele Uniunii Europene și al procesului de aderare, proiectul de lege contribuie la asigurarea unui cadru normativ coerent și compatibil, care să permită prevenirea sau remedierea eventualelor obstacole în calea liberei circulații a mărfurilor, astfel încât schimburile comerciale dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană să nu fie afectate.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul de elaborare a proiectului de lege au fost analizate mai multe opțiuni alternative de reglementare a relațiilor comerciale dintre întreprinderi din sectorul agricol și alimentar. Principala opțiune alternativă a constat în menținerea și ajustarea cadrului normativ existent,

respectiv continuarea aplicării Capitolului V² din Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior, eventual prin modificări și completări punctuale ale acestuia.

Această opțiune nu a fost susținută, întrucât experiența aplicării Capitolului V² a demonstrat caracterul fragmentar și insuficient al reglementărilor existente pentru prevenirea și combaterea eficientă a practicilor comerciale neloiale. Totodată, această abordare nu ar fi asigurat o transpunere completă și coerentă a Directivei (UE) 2019/633, care instituie un cadru juridic distinct, dedicat. În acest context, opțiunea selectată a fost elaborarea unei legi speciale, ca act normativ distinct, care să transpună integral Directiva (UE) 2019/633. Această soluție permite reglementarea unitară și sistematică a practicilor comerciale neloiale, acoperind atât lista minimă de practici prevăzute de Directivă, cât și alte practici identificate în contextul specific al pieței naționale, în limitele permise de dreptul Uniunii Europene.

Adoptarea unei legi distincte contribuie, de asemenea, la consolidarea rolului autorităților competente, prin delimitarea clară a atribuțiilor Consiliului Concurenței în materia constatării și sancționării practicilor comerciale neloiale și prin facilitarea cooperării instituționale și internaționale.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

În ansamblu, impactul asupra sectorului public este unul direct, dar limitat și proporțional, proiectul de lege fiind conceput astfel încât să asigure funcționarea coerentă a cadrului juridic aplicabil practicilor comerciale neloiale, fără a genera presiuni bugetare sau instituționale suplimentare.

Proiectul definește în mod clar domeniul de aplicare al legii, categoriile de operatori economici vizati și tipologia practicilor comerciale neloiale, contribuind la creșterea clarității și previzibilității normelor aplicabile.

Implementarea proiectului de lege se va realiza în cadrul instituțional existent, fără crearea unor autorități publice noi și fără atribuirea de competențe suplimentare ministerelor sau altor autorități ale administrației publice centrale. Aplicarea prevederilor legii se va face în conformitate cu competențele generale stabilite de legislația în vigoare, fără a fi necesară instituirea unor mecanisme administrative sau procedurale noi.

Proiectul nu generează sarcini administrative suplimentare semnificative pentru autoritățile publice și nu presupune modificări structurale sau organizatorice la nivelul instituțiilor statului. Claritatea cadrului normativ va contribui la reducerea riscului de interpretări divergente și la eficientizarea activității autorităților publice competente, în limitele atribuțiilor deja existente.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului de lege privind practicile comerciale neloiale în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar nu generează cheltuieli bugetare suplimentare și nu necesită alocarea de resurse financiare noi din bugetul de stat. Proiectul nu prevede crearea unor autorități publice noi și nu instituie mecanisme administrative sau procedurale suplimentare care să implice costuri adiționale pentru sectorul public.

Aplicarea prevederilor legii se va realiza în cadrul instituțional și financiar existent, prin utilizarea resurselor deja disponibile, fără investiții în infrastructură, sisteme informaționale sau programe dedicate. Eventualele costuri suplimentare ar fi necesare pe termen lung, în măsura în

care aplicarea efectivă a prevederilor legii va impune ajustări ale capacităților instituționale ale autorității competente, ca urmare a creșterii volumului de activitate.

În aceste condiții, impactul financiar al proiectului de lege este neutru, iar adoptarea acestuia nu afectează echilibrul bugetar.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectul de lege va genera un impact diferențiat asupra sectorului privat, ca urmare a introducerii unor reguli mai clare și obligatorii privind conduita contractuală în relațiile comerciale dintre întreprinderi din sectorul agroalimentar, inclusiv în ceea ce privește practicile comerciale neloiale interzise, transparența condițiilor contractuale și regimul sancționator aplicabil.

Pentru furnizori, în special producători agricoli, procesatori, fermieri, microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii, impactul proiectului se va reflecta în îmbunătățirea disciplinei de plată, reducerea riscului de anulare tardivă a comenzilor, limitarea presiunilor comerciale generate de dezechilibrele de putere de negociere și prevenirea transferului nejustificat de costuri și riscuri. Aceste efecte vor contribui la creșterea capacității de planificare financiară și la stabilitatea activităților economice desfășurate.

Pentru cumpărători, inclusiv distribuitori și rețele de retail, proiectul implică necesitatea alinierii practicilor contractuale și comerciale la cerințele legii, în special în ceea ce privește utilizarea reducerilor comerciale, condițiile de listare și delistare, stabilirea prețului de raft și modificarea clauzelor contractuale. Aceste obligații nu restrâng libertatea contractuală în relațiile comerciale echilibrate, ci vizează exclusiv prevenirea practicilor neloiale în situațiile caracterizate de asimetrie economică.

Proiectul nu introduce obligații suplimentare de raportare, taxe noi sau costuri de conformare disproporționate pentru operatorii economici. Eventualele ajustări ale practicilor comerciale se realizează în cadrul activităților curente ale întreprinderilor și nu generează sarcini administrative semnificative.

Impactul diferențiat asupra operatorilor economici este corelat cu poziția economică și puterea de negociere a acestora, în conformitate cu plafoanele de cifră de afaceri stabilite la articolul 2 din proiectul de lege, care reflectă criteriul asimetriei economice consacrat de Directiva (UE) 2019/633.

În ansamblu, efectele scontate asupra mediului de afaceri și concurenței sunt pozitive, proiectul contribuind la consolidarea unei culturi a negocierii bazate pe bună-credință, la alinierea practicilor comerciale la standardele Uniunii Europene și la creșterea credibilității furnizorilor din Republica Moldova, cu efecte favorabile asupra investițiilor în producția și procesarea agroalimentară.

4.4. Impactul social

Adoptarea proiectului de lege privind practicile comerciale neloiale în lanțul de aprovizionare agricol și alimentar va genera un impact social pozitiv, în special asupra categoriilor vulnerabile din sectorul agroalimentar, precum microîntreprinderile, întreprinderile mici și mijlocii, fermierii individuali și cooperativele agricole.

Prin instituirea unui cadru juridic clar care interzice practicile comerciale neloiale, inclusiv întârzierile nejustificate la plată, modificarea unilaterală a contractelor, anularea comenzilor cu preaviz insuficient sau transferul nejustificat al riscurilor comerciale, proiectul contribuie la creșterea securității economice a furnizorilor și la stabilizarea veniturilor acestora. Aceste efecte

au un impact direct asupra menținerii locurilor de muncă în mediul rural, reducerii riscului de insolvabilitate și asigurării continuității activităților agricole și de procesare.

Totodată, prevederile privind obligativitatea contractelor scrise și transparența relațiilor comerciale contribuie la consolidarea încrederii între actorii lanțului agroalimentar și la diminuarea dezechilibrelor de putere de negociere, favorizând relații comerciale mai echitabile și mai previzibile. Pe termen mediu și lung, aceste efecte susțin stabilitatea socială în comunitățile rurale și creează premise pentru desfășurarea activităților agricole în condiții mai sigure și mai atractive din punct de vedere economic.

Deși proiectul de lege vizează în principal relațiile comerciale dintre furnizori și cumpărători din lanțul de aprovizionare agricol și alimentar, implementarea acestuia va avea efecte indirecte pozitive asupra consumatorilor finali, prin contribuția la stabilitatea aprovizionării cu produse agroalimentare și la reducerea riscului de perturbări în lanțul de distribuție. Diminuarea presiunilor comerciale excesive asupra producătorilor creează, de asemenea, premise pentru menținerea standardelor de calitate ale produselor agroalimentare, întrucât furnizorii nu vor mai fi constrânși să compenseze pierderile generate de practici neloiale.

În ansamblu, proiectul de lege contribuie la consolidarea coeziunii sociale, la dezvoltarea durabilă a comunităților rurale și la alinierea Republicii Moldova la standardele Uniunii Europene privind protecția furnizorilor din lanțul agroalimentar, având un impact indirect favorabil asupra nivelului de trai și a siguranței economice a populației dependente de agricultură.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Proiectul de lege nu implică instituirea unor mecanisme noi de colectare sau prelucrare a datelor cu caracter personal și nu prevede utilizarea unor categorii suplimentare de date. Eventuala prelucrare a datelor se realizează exclusiv în cadrul procedurilor existente, cu respectarea legislației aplicabile în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Prevederile acestui proiect de lege se aplică în mod neutru din punct de vedere al genului, fără a introduce diferențieri sau tratamente preferențiale bazate pe sex.

4.5. Impactul asupra mediului

Proiectul de lege nu are un impact direct asupra mediului, întrucât nu reglementează activități de producție agricolă, utilizarea resurselor naturale sau standarde de mediu. În mod indirect, prin contribuția la stabilitatea relațiilor comerciale și la prevenirea anulării tardive a comenzilor și a risipei economice, proiectul poate avea efecte secundare pozitive, inclusiv prin reducerea pierderilor de produse agroalimentare (în special în cazul anulării nejustificate a comenzilor sau al returnării produselor nevândute) și prin încurajarea unei planificări mai eficiente a producției, creând premise pentru planificarea pe termen mediu și lung a activităților agricole, inclusiv pentru adoptarea unor practici mai durabile. Astfel, proiectul susține tranziția către un lanț agroalimentar mai responsabil din punct de vedere al utilizării resurselor.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Prevederile proiectului susțin o concurență loială și funcțională, prin limitarea abuzurilor de putere de negociere și prevenirea distorsionării relațiilor comerciale. Aplicarea uniformă a regulilor contribuie la crearea unor condiții de concurență echitabilă, fără a favoriza anumiți operatori sau categorii de întreprinderi.

Nu în ultimul rând, adoptarea proiectului are un impact major pozitiv asupra procesului de integrare europeană, prin transpunerea Directivei (UE) 2019/633 și alinierea Republicii Moldova la standardele Uniunii Europene privind funcționarea lanțului agroalimentar.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Proiectul de lege privind combaterea practicilor comerciale neloiale în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentară este compatibil cu Directiva (UE) 2019/633 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentară, asigurând transpunerea completă a cerințelor minime prevăzute de aceasta, ca act legislativ distinct, dedicat, așa cum au abordat majoritatea statelor membre UE alinierea, prin preluarea structurii, logicii și mecanismelor esențiale de reglementare. Totodată, proiectul este suplimentat cu prevederi adaptate specificului pieței interne.

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Transpunerea Directivei (UE) 2019/633 presupune preluarea normelor compatibile și aplicabile prevăzute de acest act juridic, a drepturilor și obligațiilor subiecților vizati și a mecanismelor de protecție indicate în act, fapt asigurat de proiectul de lege respectiv, prin instituirea listei practicilor comerciale neloiale interzise și a celor permise condiționat, reglementarea drepturilor și obligațiilor subiecților în formă scrisă, stabilirea măsurilor preventive și sancțiunilor pentru încălcarea legii etc. Aceste măsuri reprezintă transpunerea directă a normelor Directivei.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Adoptarea proiectului de lege privind practicile comerciale neloiale în lanțul de aprovizionare agricol și alimentară, drept act primar, va continua cu elaborarea/ modificarea actelor normative subsecvente pentru a evita suprapuneri, contradicții sau lacune în legislație. În acest sens, a fost instituită competența de a elabora acte normative și administrative de punere în aplicare a legii, precum și reglementări privind procedura de examinare a plângerilor, desemnarea autorităților competente de implementare și aplicare a legii și stabilirea atribuțiilor acestora, au fost instituite dispoziții tranzitorii etc. – măsuri pentru asigurarea aplicabilității cadrului juridic în proiect.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În temeiul art. 9 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare la compartimentul „Transparență decizională” și platforma particip.gov.md (<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-de-initiere-pentru-elaborarea-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-legii-nr-2312010-privin/14544>). În conformitate cu art.32 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul actului normativ, însoțit de nota de fundamentare și de alte acte se va transmite spre avizare autorităților publice centrale responsabile de aplicarea prevederilor conținute în proiect și instituțiilor interesate, iar odată cu demararea procesului de avizare va fi plasat pentru consultări publice întru asigurarea respectării prevederilor art. 10-11 din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional. În prealabil, proiectul a fost consultat pe platforma Camerei de Comerț și Industrie.

7. Concluziile expertizelor

În conformitate cu prevederile art. 34 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de lege urmează a fi prezentat Centrului de Armonizare a Legislației, Centrului

Național Anticorupție și Ministerului Justiției pentru a fi supus expertizei de compatibilitate cu legislația UE, expertizei anticorupție și expertizei juridice.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Odată cu intrarea în vigoare a legii, prevederile corespunzătoare privind practicile comerciale neloiale din Capitolul V² al Legii nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior urmează a fi abrogate sau ajustate, pentru a evita suprapunerile și neconcordanțele normative. Normele proiectului se aplică complementar dispozițiilor Codului civil și ale Legii concurenței nr. 183/2012, fără a aduce atingere domeniilor reglementate de acestea, în măsura în care practicile vizate nu constituie încălcări ale legislației concurențiale sau ale altor acte normative speciale. Adoptarea acestui proiect de lege are ca efect delimitarea clară a domeniului practicilor comerciale neloiale specifice lanțului de aprovizionare agricol și alimentar față de reglementările generale aplicabile comerțului interior, dreptului civil și dreptului concurenței. De asemenea, se vor efectua intervenții de ajustare la art. 273 pct. 5⁵) din Codul contravențional, precum și în Legea nr. 183/2012.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului de lege privind practicile comerciale neloiale în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar se va realiza în cadrul normativ și instituțional existent, fără a fi necesară crearea unor structuri administrative noi sau atribuirea unor competențe suplimentare autorităților publice centrale. Aplicarea legii va avea loc în conformitate cu mecanismele generale prevăzute de legislația în vigoare, în special de cadrul normativ care reglementează activitatea Consiliului Concurenței.

La nivel instituțional, implementarea legii presupune adaptarea procedurilor interne ale Consiliului Concurenței, inclusiv consolidarea capacităților personalului responsabil de aplicarea prevederilor proiectului de lege, dacă este necesar.

Pentru facilitarea conformării voluntare și asigurarea unei aplicări uniforme, este nevoie de elaborarea și publicarea unor ghiduri de aplicare destinate furnizorilor și cumpărătorilor din lanțul agroalimentar, cu explicații privind practicile comerciale neloiale în lanțul de aprovizionare agroalimentar, exemple de astfel de practici, modele de contracte de furnizare a produselor agricole și alimentare, dacă e cazul.

Aplicarea efectivă a legii presupune, de asemenea, asigurarea coerenței cu obligațiile de cooperare și raportare asumate în cadrul procesului de aliniere la legislația Uniunii Europene, precum și monitorizarea generală a impactului normelor adoptate asupra funcționării lanțului de aprovizionare agricol și alimentar. Eventualele ajustări ulterioare ale cadrului de implementare vor putea fi evaluate în funcție de experiența aplicării practice a legii.

Ministru

Ludmila CATLABUGA

Tabel de concordanță

1	Titlul actului UE, inclusiv cea mai recentă modificare, nr. CELEX Directiva (UE) 2019/633 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar, CELEX 32019L0633
2	Titlul actului normativ național: Proiect de lege privind combaterea practicilor comerciale neloiale în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar
3	Gradul general de compatibilitate Proiectul de lege transpunere Directiva (UE) 2019/633 privind practicile comerciale neloiale în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar. Adaptările operate reflectă specificul cadrului juridic și instituțional național și urmăresc asigurarea aplicării efective a prevederilor directivei, fără a diminua nivelul de protecție al furnizorilor.
4	Autoritatea/persoana responsabilă Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
5	Data întocmirii 04.02.2026
6	Traducere verificată de BIE

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibilitate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
1	Articolul 1 Obiect și domeniu de aplicare (1) Pentru a combate practicile care deviază considerabil de la buna conduită comercială, care contravin bunei credințe și corectitudinii și care sunt impuse unilateral de un partener comercial altuia, prezenta directivă stabilește o listă minimă a practicilor comerciale neloiale interzise în relațiile dintre cumpărătorii și furnizorii din cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar și prevede norme minime de asigurare a aplicării respectivelor	Article 1 Subject matter and scope 1. With a view to combating practices that grossly deviate from good commercial conduct, that are contrary to good faith and fair dealing and that are unilaterally imposed by one trading partner on another, this Directive establishes a minimum list of prohibited unfair trading practices in relations between buyers and suppliers in the agricultural and food supply chain and lays down minimum rules concerning the enforcement of those prohibitions and arrangements for coordination between enforcement authorities.	Articolul 1. Obiectul și scopul legii (1) Prezenta lege are ca obiect reglementarea practicilor comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar, prin stabilirea interdicțiilor minime și a cadrului juridic necesar pentru asigurarea concurenței loiale. (2) Scopul prezentei legi este de a preveni și de a combate practicile comerciale neloiale interzise în relațiile dintre cumpărătorii și furnizorii din cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar, de a promova		Compatibil	Adaptat caracterului juridic național al actelor normative	

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibilitate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
	interdicții și modalitățile de coordonare între autoritățile de aplicare a legii.		buna credință și corectitudinea în relațiile comerciale și de a contribui la funcționarea corectă a pieței interne.				
2	(2) Prezenta directivă se aplică anumitor practici comerciale neloiale care apar în legătură cu vânzarea de produse agricole și alimentare de către: a) furnizori a căror cifră de afaceri anuală nu depășește 2 000 000 EUR către cumpărători a căror cifră de afaceri anuală depășește 2 000 000 EUR; furnizori a căror cifră de afaceri anuală depășește 2 000 000 EUR, dar este de maximum 10 000 000 EUR, către cumpărători a căror cifră de afaceri anuală depășește 10 000 000 EUR; furnizori a căror cifră de afaceri anuală depășește 10 000 000 EUR, dar este de maximum 50 000 000 EUR, către cumpărători a căror cifră de afaceri anuală depășește 50 000 000 EUR; furnizori a căror cifră de afaceri anuală depășește 50 000 000 EUR, dar este de maximum 150 000 000 EUR, către cumpărători a căror cifră de afaceri anuală	2. This Directive applies to certain unfair trading practices which occur in relation to sales of agricultural and food products by: suppliers which have an annual turnover not exceeding EUR 2 000 000 to buyers which have an annual turnover of more than EUR 2 000 000; suppliers which have an annual turnover of more than EUR 2 000 000 and not exceeding EUR 10 000 000 to buyers which have an annual turnover of more than EUR 10 000 000; suppliers which have an annual turnover of more than EUR 10 000 000 and not exceeding EUR 50 000 000 to buyers which have an annual turnover of more than EUR 50 000 000; suppliers which have an annual turnover of more than EUR 50 000 000 and not exceeding EUR 150 000 000 to buyers which have an annual turnover of more than EUR 150 000 000;	Articolul 2. Domeniul de reglementare al legii (1) Prezenta lege se aplică practicilor comerciale neloiale care apar în legătură cu vânzarea de produse agricole și alimentare de către: a) furnizori a căror cifră de afaceri anuală netă nu depășește 2 milioane de euro către cumpărători a căror cifră de afaceri anuală netă depășește 2 milioane de euro; b) furnizori a căror cifră de afaceri anuală netă depășește 2 milioane de euro, dar este de maximum 10 milioane de euro, către cumpărători a căror cifră de afaceri anuală netă depășește 10 milioane de euro; c) furnizori a căror cifră de afaceri anuală netă depășește 10 milioane de euro, dar este de maximum 25 milioane de euro, către cumpărători a căror cifră de afaceri anuală netă depășește 25 milioane de euro; d) furnizori a căror cifră de afaceri anuală netă depășește 25 milioane de		Parțial compatibil	Pragurile sunt adaptate structurii reale a pieței agroalimentare din RM, caracterizată printr-un număr limitat de cumpărători mari și și o concentrare semnificativă a puterii de negociere	

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibilitate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
	depășește 150 000 000 EUR; furnizori a căror cifră de afaceri anuală depășește 150 000 000 EUR, dar este de maximum 350 000 000 EUR, către cumpărători a căror cifră de afaceri anuală depășește 350 000 000 EUR.	suppliers which have an annual turnover of more than EUR 150 000 000 and not exceeding EUR 350 000 000 to buyers which have an annual turnover of more than EUR 350 000 000.	euro, dar este de maximum 75 milioane de euro, către cumpărători a căror cifră de afaceri anuală netă depășește 75 milioane de euro; e) furnizori a căror cifră de afaceri anuală netă depășește 75 milioane de euro, dar este de maximum 175 milioane de euro, către cumpărători a căror cifră de afaceri anuală netă depășește 175 milioane de euro;				
3	Cifra de afaceri anuală a furnizorilor și a cumpărătorilor menționată la literele (a)-(e) de la primul paragraf se interpretează în conformitate cu părțile relevante din anexa la Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei ⁽⁸⁾ și în special articolele 3, 4 și 6 din aceasta, inclusiv definițiile privind „întreprinderea autonomă”, „întreprinderea parteneră” și „întreprinderea asociată”, și alte chestiuni privind cifra de afaceri anuală.	The annual turnover of the suppliers and buyers referred to in points (a) to (e) of the first subparagraph shall be understood in accordance with the relevant parts of the Annex to Commission Recommendation 2003/361/EC ⁽⁸⁾ and in particular Articles 3, 4 and 6 thereof, including the definitions of ‘autonomous enterprise’, ‘partner enterprise’ and ‘linked enterprise’, and other issues relating to the annual turnover.	Articolul 2. Domeniul de reglementare al legii (4) Cifra de afaceri anuală a furnizorilor și a cumpărătorilor menționată la alin. (1) se interpretează în conformitate cu prevederile Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, iar calcularea echivalentului în lei al cifrelor de afaceri se face în conformitate cu rata de schimb oficială a Băncii Naționale a Moldovei din ultima zi lucrătoare a anului calendaristic anterior constatării săvârșirii practicilor comerciale neloiale.		Parțial compatibil	Prevedere adaptată. Legislația RM nu prevede noțiuni de „întreprinderea autonomă”, „întreprinderea parteneră” și „întreprinderea asociată”. Legea nr. 179/2016 privind IMM conține mecanisme funcțional echivalente pentru determinarea dimensiunii întreprinderii, inclusiv criterii de control și legături economice, ceea ce permite aplicarea efectivă a prevederilor Directivei.	
4	Prin derogare de la primul paragraf, prezenta directivă se aplică în ceea ce privește vânzările de produse agricole	By way of derogation from the first subparagraph, this Directive applies in relation to sales of agricultural and food	Articolul 2. Domeniul de reglementare al legii (1) Prezenta lege se aplică practicilor comerciale		Parțial compatibil	Prevedere adaptată. Cifra de afaceri din acest articol reiese din prevederilor articolul 2 ali. (1) lit. a-e.	

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibilitate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
	și alimentare de către furnizori a căror cifră de afaceri anuală este de maximum 350 000 000 EUR către toți cumpărătorii care sunt autorități publice.	products by suppliers which have an annual turnover not exceeding EUR 350 000 000 to all buyers which are public authorities.	neloiale care apar în legătură cu vânzarea de produse agricole și alimentare de către: f) furnizori a căror cifră de afaceri anuală este de maximum 175 milioane de euro către toți cumpărătorii care sunt autorități publice				
5	Prezenta directivă se aplică vânzărilor în cazul cărora fie furnizorul, fie cumpărătorul, fie ambii sunt stabiliți în Uniune.	This Directive applies to sales where either the supplier or the buyer, or both, are established in the Union.	Articolul 2. Domeniul de reglementare al legii (2) Prezenta lege se aplică, de asemenea: a) vânzărilor în cazul cărora fie furnizorul, fie cumpărătorul, fie ambii sunt stabiliți cu sediul în Republica Moldova		Parțial compatibil		
6	Prezenta directivă se aplică, de asemenea, serviciilor, în măsura în care se face referire la acestea în mod explicit la articolul 3, prestate de cumpărător în beneficiul furnizorului.	This Directive also applies to services, insofar as explicitly referred to in Article 3, provided by the buyer to the supplier.	Articolul 2. Domeniul de reglementare al legii (2) Prezenta lege se aplică, de asemenea: b) serviciilor prestate de cumpărător în beneficiul furnizorului, în măsura în care se face referire la acestea în mod explicit la art. 4.		Compatibil		
7	Prezenta directivă nu se aplică acordurilor dintre furnizori și consumatori.	This Directive does not apply to agreements between suppliers and consumers.	Articolul 2. Domeniul de reglementare al legii (3) Prezenta lege nu se aplică contractelor dintre furnizori și consumatori.		Compatibil		
8	(3) Prezenta directivă se aplică acordurilor de furnizare încheiate după data aplicării actelor de	3. This Directive applies to supply agreements concluded after the date of application of the measures transposing this			Prevedere UE neaplicabilă		

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibili tate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
	transpunere a prezentei directive în conformitate cu articolul 13 alineatul (1) al doilea paragraf.	Directive in accordance with the second subparagraph of Article 13(1).					
9	(4) Acordurile de furnizare încheiate înainte de data publicării actelor de transpunere a prezentei directive în conformitate cu articolul 13 alineatul (1) primul paragraf trebuie să devină conforme cu prezenta directivă în termen de 12 luni de la data publicării.	4. Supply agreements concluded before the date of publication of the measures transposing this Directive in accordance with the first subparagraph of Article 13(1) shall be brought into compliance with this Directive within 12 months after that date of publication.	Articolul 12. Dispoziții finale și tranzitorii (4) Contractele de furnizare încheiate înainte de data publicării prezentei legi se vor conforma cu prezenta lege în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a acesteia.		Compatibil	Termenul dedicat aducerii în conformitate a contractelor anterioare intrării în vigoare a legii este adaptat realității pieței agroalimentare din RM	
10	Articolul 2 Definiții În sensul prezentei directive: „produse agricole și alimentare” înseamnă produsele enumerate în anexa I la TFUE, precum și produsele care nu sunt enumerate în anexa respectivă, dar care sunt procesate în scopul utilizării ca alimente prin utilizarea produselor enumerate în anexa respectivă;	Article 2 Definitions For the purposes of this Directive, the following definitions apply: ‘agricultural and food products’ means products listed in Annex I to the TFEU as well as products not listed in that Annex, but processed for use as food using products listed in that Annex;	Articolul 3. Noțiuni f) <i>produse agricole și alimentare</i> – produsele enumerate în lista produselor agricole și alimentare care se aprobă de Guvern, precum și produsele care nu sunt enumerate în lista respectivă, dar care sunt procesate în scopul utilizării ca și alimente prin utilizarea produselor enumerate în lista respectivă;		Compatibil	Lista produselor agricole și alimentare este aprobată prin HG nr. 328/2023, care transpune parțial Anexa 1 la TFUE	
11	„cumpărător” înseamnă orice persoană fizică sau juridică, indiferent de locul de stabilire al persoanei respective, sau orice autoritate publică din Uniune, care cumpără produse agricole și alimentare; termenul „cumpărător” poate include	‘buyer’ means any natural or legal person, irrespective of that person's place of establishment, or any public authority in the Union, who buys agricultural and food products; the term ‘buyer’ may include a group of such natural and legal persons;	Articolul 3. Noțiuni c) <i>cumpărător</i> – orice persoană fizică sau juridică sau un grup de persoane fizice și/sau juridice, indiferent de locul de stabilire al sediului sau orice autoritate publică din Republica Moldova, care cumpără produse agricole și alimentare		Compatibil		

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibilitate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
	un grup de astfel de persoane fizice și juridice;						
12	„autoritate publică” înseamnă autorități naționale, regionale sau locale, organisme de drept public sau asociații formate din una sau mai multe astfel de autorități sau din unul sau mai multe astfel de organisme de drept public;	‘public authority’ means national, regional or local authorities, bodies governed by public law or associations formed by one or more such authorities or one or more such bodies governed by public law;	Articolul 3. Noțiuni a) <i>autoritate publică</i> – autoritățile publice definite în sensul prevederilor Codului administrativ, persoanele juridice de drept public, asociații ale acestor autorități sau persoane		Compatibil	Noțiune corelată cu Codul administrativ al RM	
13	„furnizor” înseamnă orice producător agricol sau orice persoană fizică sau juridică, indiferent de locul de stabilire al acestora, care vinde produse agricole și alimentare; termenul „furnizor” poate include un grup de astfel de producători agricoli sau un grup de astfel de persoane fizice și juridice, precum organizațiile de producători, organizațiile de furnizori și asociațiile unor astfel de organizații;	‘supplier’ means any agricultural producer or any natural or legal person, irrespective of their place of establishment, who sells agricultural and food products; the term ‘supplier’ may include a group of such agricultural producers or a group of such natural and legal persons, such as producer organisations, organisations of suppliers and associations of such organisations;	Articolul 3. Noțiuni d) <i>furnizor</i> – orice producător agricol sau orice persoană fizică sau juridică, indiferent de locul de stabilire al sediului acestora, care vinde produse agricole și alimentare. Noțiunea <i>furnizor</i> poate include un grup de astfel de producători agricoli sau un grup de astfel de persoane fizice și juridice, precum organizațiile de producători, organizațiile de furnizori și asociațiile unor astfel de organizații		Compatibil		
14	„produse agricole și alimentare perisabile” înseamnă produse agricole și alimentare care, prin natura lor sau la stadiul lor de procesare, sunt susceptibile să devină improprii pentru vânzare în termen de 30 de zile după recoltare, producere sau procesare.	‘perishable agricultural and food products’ means agricultural and food products that by their nature or at their stage of processing are liable to become unfit for sale within 30 days after harvest, production or processing.	Articolul 3. Noțiuni f) <i>produse agricole și alimentare</i> – produsele enumerate în lista produselor agricole și alimentare care se aprobă de Guvern, precum și produsele care nu sunt enumerate în lista respectivă, dar care sunt procesate în scopul utilizării ca și alimente prin utilizarea		Compatibil		

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibili tate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
			produselor enumerate în lista respectivă				
15	Articolul 3 Interzicerea practicilor comerciale neloiale (1) Statele membre se asigură că cel puțin toate următoarele practici comerciale neloiale sunt interzise: cumpărătorul plătește furnizorului, în cazul în care acordul de furnizare prevede livrarea produselor în mod regulat: pentru produsele agricole și alimentare perisabile, mai târziu de 30 de zile de la încheierea unei perioade de livrare convenite în care au fost efectuate livrări sau mai târziu de 30 de zile de la data la care suma de plată aferentă respectivei perioade de livrare a fost stabilită, dintre aceste două date fiind luată în considerare cea care survine mai târziu;	Article 3 Prohibition of unfair trading practices 1. Member States shall ensure that at least all the following unfair trading practices are prohibited: the buyer pays the supplier, where the supply agreement provides for the delivery of products on a regular basis: for perishable agricultural and food products, later than 30 days after the end of an agreed delivery period in which deliveries have been made or later than 30 days after the date on which the amount payable for that delivery period is set, whichever of those two dates is the later;	Articolul 4. Practici comerciale neloiale (1) Fără a aduce atingere prevederilor art. 15 – 19 din Legea concurenței nr. 183/2012, se consideră neloiale și sunt interzise următoarele practici comerciale în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar: 1) cumpărătorul plătește furnizorului: a) în cazul în care contractul de furnizare prevede livrarea produselor în mod regulat: (i) pentru produsele agricole și alimentare perisabile, mai târziu de 30 de zile de la încheierea unei perioade de livrare convenite în care au fost efectuate livrări sau mai târziu de 30 de zile de la data la care suma de plată aferentă respectivei perioade de livrare a fost stabilită, dintre aceste două date fiind luată în considerare cea care survine mai târziu;		Compatibil		
16	–pentru alte produse agricole și alimentare perisabile, mai târziu de 60 de zile de la încheierea unei perioade de livrare convenite în care au	–for other agricultural and food products, later than 60 days after the end of an agreed delivery period in which deliveries have been made or	(ii) pentru alte produse agricole și alimentare, mai târziu de 45 de zile de la încheierea unei perioade de livrare convenite în care au		Compatibil	Stabilirea unor termene de plată mai scurte decât cele prevăzute de Directivă urmărește consolidarea disciplinei de plată în lanțul	

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibilitate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
	fost efectuate livrări sau mai târziu de 60 de zile de la data la care suma de plată aferentă respectivei perioade de livrare a fost stabilită, dintre aceste două date fiind luată în considerare cea care survine mai târziu,	later than 60 days after the date on which the amount payable for that delivery period is set, whichever of those two dates is the later;	fost efectuate livrări sau mai târziu de 45 de zile de la data la care suma de plată aferentă respectivei perioade de livrare a fost stabilită, dintre aceste două date fiind luată în considerare cea care survine mai târziu.			de aprovizionare agricol și alimentară și prevenirea transferului disproporționat al riscului financiar către furnizori. Măsura este proporțională și justificată de structura pieței naționale, caracterizată printr-o pondere ridicată a IMM-urilor, fără a aduce atingere libertății contractuale.	
17	în ceea ce privește termenele de plată prevăzute la prezentul punct, se consideră, în orice caz, că perioadele de livrare convenite nu depășesc o lună;	for the purposes of the payment periods in this point, the agreed delivery periods shall in any event be considered not to exceed one month;	În ceea ce privește termenele de plată prevăzută la prezenta literă, se consideră, în orice caz, că perioadele de livrare convenite nu depășesc o lună.		Compatibil		
18	în cazul în care acordul de furnizare nu prevede livrarea produselor în mod regulat: –pentru produse agricole și alimentare perisabile, mai târziu de 30 de zile de la data livrării sau mai târziu de 30 de zile de la data stabilirii sumei de plată, dintre aceste două date fiind luată în considerare cea care survine mai târziu;	where the supply agreement does not provide for the delivery of products on a regular basis: –for perishable agricultural and food products, later than 30 days after the date of delivery or later than 30 days after the date on which the amount payable is set, whichever of those two dates is the later;	(b) în cazul în care contractul de furnizare nu prevede livrarea produselor în mod regulat: (i) pentru produse agricole și alimentare perisabile, mai târziu de 30 de zile de la data livrării sau mai târziu de 30 de zile de la data stabilirii sumei de plată, dintre aceste două date fiind luată în considerare cea care survine mai târziu		Compatibil		
19	–pentru alte produse agricole și alimentare perisabile, mai târziu de 60 de zile de la data livrării sau mai târziu de 60 de zile de la data	–for other agricultural and food products, later than 60 days after the date of delivery or later than 60 days after the date on which the amount	(ii) pentru alte produse agricole și alimentare, mai târziu de 45 de zile de la data livrării sau mai târziu de 45 de zile de la data stabilirii		Compatibil	Similar rândului 16	

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibilitate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
	stabilirii sumei de plată, dintre aceste două date fiind luată în considerare cea care survine mai târziu.	payable is set, whichever of those two dates is the later.	sumei de plată, dintre aceste două date fiind luată în considerare cea care survine mai târziu				
20	În pofida punctelor (i) și (ii) de la prezenta literă, în cazul în care cumpărătorul stabilește suma de plată: –termenele de plată menționate la punctul (i) încep să curgă după încheierea unei perioade de livrare convenite în care au fost efectuate livrări; și	Notwithstanding points (i) and (ii) of this point, where the buyer sets the amount payable: –the payment periods referred to in point (i) shall start to run from the end of an agreed delivery period in which the deliveries have been made; and	Articolul 4. Practici comerciale neloiale (3) Fără a aduce atingere prevederilor alin. (1) pct. 1) lit. a) și b) în cazul în care cumpărătorul stabilește suma de plată: a) termenele de plată menționate la lit. a) încep să curgă după încheierea unei perioade de livrare convenite în care au fost efectuate livrări; și		Compatibil		
21	–termenele de plată menționate la punctul (ii) încep să curgă de la data livrării;	–the payment periods referred to in point (ii) shall start to run from the date of delivery;	Articolul 4. Practici comerciale neloiale alin. (3) b) termenele de plată menționate la lit. b) încep să curgă de la data livrării.		Compatibil		
22	cumpărătorul anulează comenzile de produse agricole și alimentare perisabile având un termen de preaviz atât de scurt încât furnizorul nu are posibilități rezonabile de a găsi o alternativă pentru comercializarea sau utilizarea produselor respective; un termen de preaviz mai scurt de 30 de zile este întotdeauna	the buyer cancels orders of perishable agricultural and food products at such short notice that a supplier cannot reasonably be expected to find an alternative means of commercialising or using those products; notice of less than 30 days shall always be considered as short notice; Member States may set periods shorter than	Art. 4, alin. 1), pct. 9) anularea sau modificarea de către cumpărător a comenzilor de produse agricole și alimentare perisabile într-un termen de preaviz scurt în care furnizorul nu are posibilități rezonabile de a găsi o alternativă pentru comercializarea sau utilizarea produselor respective. Un termen de		Compatibil		

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibili tate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
	considerat un termen de preaviz scurt; statele membre pot stabili perioade mai scurte de 30 de zile pentru anumite sectoare în cazuri justificate în mod corespunzător;	30 days for specific sectors in duly justified cases;	preaviz mai scurt de 30 de zile este întotdeauna considerat un termen de preaviz scurt				
23	cumpărătorul modifică în mod unilateral clauzele unui acord de furnizare pentru produse agricole și alimentare care se referă la frecvența, metoda, locul, calendarul sau volumul furnizării sau livrării produselor agricole și alimentare, standardele de calitate, condițiile de plată sau prețurile sau în ceea ce privește furnizarea de servicii, în măsura în care acestea sunt menționate explicit la alineatul (2);	the buyer unilaterally changes the terms of a supply agreement for agricultural and food products that concern the frequency, method, place, timing or volume of the supply or delivery of the agricultural and food products, the quality standards, the terms of payment or the prices, or as regards the provision of services insofar as these are explicitly referred to in paragraph 2;	Art. 4, alin. 1), pct. 10) modificarea de către cumpărător, în mod unilateral, a clauzelor contractului comercial privind produsele agricole și alimentare, care se referă la frecvența, metoda, locul, calendarul (termenii sau periodicitatea) sau volumul furnizării ori livrării produselor agricole și alimentare, standardele de calitate, condițiile de plată sau prețurile, sau a clauzelor în ceea ce privește furnizarea de servicii menționate la alin. (2) și în măsura în care acestea sunt prevăzute explicit în contract;		Compatibil		
24	cumpărătorul solicită furnizorului plăți care nu sunt legate de vânzarea produselor agricole și alimentare ale furnizorului;	the buyer requires payments from the supplier that are not related to the sale of the agricultural and food products of the supplier;	Art. 4, alin. 1), pct. 11) cumpărătorul solicită furnizorului plăți care nu sunt legate de vânzarea produselor agricole și alimentare ale furnizorului;		Compatibil		

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibili tate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
25	cumpărătorul solicită furnizorului plăți pentru deteriorarea sau pierderea de produse agricole și alimentare sau pentru ambele, survenite în spațiile cumpărătorului sau după ce proprietatea a fost transferată cumpărătorului, atunci când o astfel de deteriorare sau pierdere nu a avut loc din neglijența sau culpa furnizorului;	the buyer requires the supplier to pay for the deterioration or loss, or both, of agricultural and food products that occurs on the buyer's premises or after ownership has been transferred to the buyer, where such deterioration or loss is not caused by the negligence or fault of the supplier;	Art. 4, alin. 1), pct. 12) cumpărătorul solicită furnizorului substituirea sau plăți pentru deteriorarea ori pierderea de produse agricole și alimentare sau pentru ambele, survenite în spațiile cumpărătorului sau după ce marfa devine proprietatea cumpărătorului, sau din momentul recepționării mărfii, atunci când o astfel de deteriorare sau pierdere nu a avut loc din neglijența sau din culpa furnizorului		Compatibil		
26	cumpărătorul refuză să confirme în scris clauzele unui acord de furnizare între cumpărător și furnizor în legătură cu care furnizorul a solicitat o confirmare scrisă; nu este inclusă aici situația în care acordul de furnizare se referă la produse care urmează să fie livrate de un membru al unei organizații de producători, inclusiv o cooperativă, chiar organizației de producători al cărei membru este furnizorul, dacă statutul respectivei organizații de producători sau dacă normele și deciziile prevăzute în respectivul statut sau derivate din acesta	the buyer refuses to confirm in writing the terms of a supply agreement between the buyer and the supplier for which the supplier has asked for written confirmation; this shall not apply where the supply agreement concerns products to be delivered by a member of a producer organisation, including a cooperative, to the producer organisation of which the supplier is a member, if the statutes of that producer organisation or the rules and decisions provided for in, or derived from, those statutes contain provisions having similar effects to the terms of the supply agreement;	Art. 4, alin. 1), pct. 13) cumpărătorul refuză să confirme în scris clauzele unui acord de furnizare între cumpărător și furnizor în legătură cu care furnizorul a solicitat o confirmare scrisă. Nu este inclusă aici situația în care acordul de furnizare se referă la produse care urmează să fie livrate de un membru al unei organizații de producători, inclusiv o cooperativă, chiar organizației de producători al cărei membru este furnizorul, dacă statutul respectivei organizații de producători sau dacă normele și deciziile prevăzute în respectivul statut sau derivate din acesta		Compatibil		

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibili tate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
	conțin dispoziții având efecte similare clauzelor acordului de furnizare;		conțin dispoziții având efecte similare clauzelor acordului de furnizare;				
27	cumpărătorul dobândește, utilizează sau divulgă în mod ilegal secrete comerciale ale furnizorului, în înțelesul Directivei (UE) 2016/943 a Parlamentului European și a Consiliului ⁽⁹⁾ ;	the buyer unlawfully acquires, uses or discloses the trade secrets of the supplier within the meaning of Directive (EU) 2016/943 of the European Parliament and of the Council ⁽⁹⁾ ;	Art. 4, alin. 1), pct. 14) cumpărătorul dobândește, utilizează sau divulgă, în mod ilegal, secrete comerciale ale furnizorului, în sensul Legii nr. 384/2023 privind protecția secretelor comerciale		Compatibil		
28	cumpărătorul amenință cu efectuarea sau efectuează represalii comerciale împotriva furnizorului în cazul în care furnizorul își exercită drepturile legale sau contractuale, inclusiv prin depunerea unei plângeri la autoritățile de aplicare a legii sau prin cooperarea cu autoritățile de aplicare a legii în timpul unei investigații;	the buyer threatens to carry out, or carries out, acts of commercial retaliation against the supplier if the supplier exercises its contractual or legal rights, including by filing a complaint with enforcement authorities or by cooperating with enforcement authorities during an investigation;	Art. 4, alin. 1), pct. 15) cumpărătorul amenință cu efectuarea sau efectuează represalii comerciale împotriva furnizorului, în cazul în care furnizorul își exercită drepturile legale sau contractuale, inclusiv prin depunerea unei plângeri la autoritatea competentă sau prin cooperarea cu această autoritate în timpul unei investigații		Compatibil		
29	cumpărătorul solicită furnizorului compensarea costurilor aferente examinării plângerilor clienților referitoare la vânzarea produselor furnizorului, în pofida absenței unei conduite neglijente sau a unei culpe din partea furnizorului.	the buyer requires compensation from the supplier for the cost of examining customer complaints relating to the sale of the supplier's products despite the absence of negligence or fault on the part of the supplier.	Art. 4, alin. 1), pct. 16) cumpărătorul solicită furnizorului compensarea costurilor aferente examinării plângerilor clienților referitoare la vânzarea produselor furnizorului, în pofida absenței unei conduite neglijente sau a unei culpe din partea furnizorului		Compatibil		

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibili tate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
30	Interdicția menționată la primul paragraf litera (a) nu aduce atingere: –consecințelor întârzierilor în efectuarea plăților și căilor de atac prezentate în Directiva 2011/7/UE, care se aplică, prin derogare de la termenele de plată stabilite în respectiva directivă, pe baza termenelor de plată prevăzute în prezenta directivă;	The prohibition referred to in point (a) of the first subparagraph shall be without prejudice: –to the consequences of late payments and remedies as laid down in Directive 2011/7/EU, which shall apply, by way of derogation from the payment periods set out in that Directive, on the basis of the payment periods set out in this Directive;	Art. 4, alin. (4) Interdicția prevăzută la alin. (1) pct. 1): 1) nu aduce atingere: a) consecințelor întârzierilor în efectuarea plăților și căilor de atac prevăzute în Legea nr. 66/2025 privind combaterea întârzierii în executarea obligațiilor de plată în temeiul contractelor încheiate între profesioniști sau între profesioniști și autoritățile publice care se aplică, prin derogare de la termenele de plată stabilite în respectiva lege, pe baza termenelor de plată prevăzute în prezenta lege;		Compatibil	Adaptată la cadrul juridic național, anume la Legea nr. 66/2025 care transpune parțial Directiva 2011/7/UE	
31	–opțiunii unui cumpărător și a unui furnizor de a conveni asupra unei clauze de repartizare a valorii în înțelesul articolului 172a din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013.	–to the option of a buyer and a supplier to agree on a value sharing clause within the meaning of Article 172a of Regulation (EU) No 1308/2013.	Art. 4, alin. (4) b) opțiunii unui cumpărător și a unui furnizor de a conveni asupra includerii în contract a unei clauze de repartizare a valorii în sectorul zahărului, inclusiv în ceea ce privește câștigurile și pierderile de pe piață, pentru a stabili modul în care urmează să fie repartizată între ei orice evoluție a prețurilor relevante de pe piață pentru produsele în cauză sau de pe alte piețe ale materiilor prime		Compatibil		

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibili tate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
32	Interdicția menționată la litera (a) de la primul paragraf nu se aplică în cazul plăților: –efectuate de către un cumpărător unui furnizor atunci când acestea sunt efectuate în cadrul programului pentru școli în temeiul articolului 23 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013;	The prohibition referred to in point (a) of the first subparagraph shall not apply to payments: –made by a buyer to a supplier where such payments are made in the framework of the school scheme pursuant to Article 23 of Regulation (EU) No 1308/2013;	Art. 4, alin. (4) 2) nu se aplică în cazul plăților efectuate: a) de către un cumpărător unui furnizor atunci când acestea sunt efectuate în cadrul programului pentru instituțiile de învățământ publice menționate la art. 12 lit. a) – f) din Codul educației nr. 152/2014;		Parțial compatibil	Întrucât nu există instituit încă un program pentru școli în sensul art. 23 din Regulamentul nr. 1308/2013, excepția a fost adaptată pentru a acoperi furnizările publice comparabile	
33	–efectuate de entitățile publice care furnizează îngrijiri medicale în înțelesul articolului 4 alineatul (4) litera (b) din Directiva 2011/7/UE;	–made by public entities providing healthcare in the meaning of point (b) of Article 4(4) of Directive 2011/7/EU:	Art. 4, alin. (4) Interdicția prevăzută la alin. (1) pct. 1): 2) nu se aplică în cazul plăților efectuate: b) de către instituții medico-sanitare publice menționate la art. 4 alin. (2) din Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995		Compatibil		

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibili tate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
34	–în temeiul acordurilor de furnizare încheiate între furnizorii de struguri sau must pentru producția de vin și cumpărătorii lor direcți, cu condiția ca: condițiile concrete de plată pentru tranzacțiile de vânzare să fie prevăzute în contractele standard cărora statul membru le-a conferit, înainte de 1 ianuarie 2019, caracter obligatoriu în temeiul articolului 164 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 și ca această extindere a aplicării contractelor standard să fie reînnoită de statele membre cu începere de la data respectivă fără nicio modificare semnificativă a condițiilor de plată în dezavantajul furnizorilor de struguri sau must; și acordurile de furnizare încheiate între furnizorii de struguri sau must pentru producția de vin și cumpărătorii lor direcți să fie multianuale sau să devină multianuale.	–under supply agreements between suppliers of grapes or must for wine production and their direct buyers, provided: that the specific terms of payment for the sales transactions are included in standard contracts which have been made binding by the Member State pursuant to Article 164 of Regulation (EU) No 1308/2013 before 1 January 2019, and that this extension of the standard contracts is renewed by the Member States from that date without any significant changes to the terms of payment to the disadvantage of suppliers of grapes or must; and that the supply agreements between suppliers of grapes or must for wine production and their direct buyers are multiannual or become multiannual.	Art. 4, alin. (4) Interdicția prevăzută la alin. (1) pct. 1): 2) nu se aplică în cazul plăților efectuate: c) în temeiul contractelor de furnizare multianuale încheiate între furnizorii de struguri sau must pentru producția de vin și cumpărătorii lor direcți și în care sunt prevăzute expres condițiile de plată pentru tranzacțiile de vânzare respective		Parțial compatibil	Prevederi adaptate contextului național întrucât Republica Moldova nu are instituit un sistem de contracte standard extinse obligatoriu conform unui mecanism echivalent celui amintit în art. 164 din Regulamentul nr. 1308/2013. De aceea, excepția națională se bazează pe criteriu funcțional adaptat-contractele trebuie să conțină condiții clare de plată și să fie multianuale sau să devină multianuale.	
35	(2) Statele membre se asigură că cel puțin toate următoarele practici comerciale sunt interzise, cu	2. Member States shall ensure that at least all the following trading practices are prohibited, unless they have	Art.4, alin. (2) Sunt interzise următoarele practici comerciale neloiale, cu		Compatibil		

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibilitate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
	excepția cazului în care acestea au fost convenite anterior prin clauze clare și lipsite de ambiguitate din acordul de furnizare sau printr-un acord ulterior între furnizor și cumpărător: cumpărătorul returnează furnizorului produsele agricole și alimentare nevândute, fără să plătească pentru respectivele produse nevândute, sau fără să plătească pentru eliminarea acestor produse, sau ambele;	been previously agreed in clear and unambiguous terms in the supply agreement or in a subsequent agreement between the supplier and the buyer: the buyer returns unsold agricultural and food products to the supplier without paying for those unsold products or without paying for the disposal of those products, or both;	excepția cazului în care acestea au fost convenite anterior prin clauze clare și lipsite de ambiguitate în contractul de furnizare sau printr-un acord ulterior de modificare al contractului între furnizor și cumpărător: a) cumpărătorul returnează furnizorului produsele agricole și alimentare nevândute, fără să plătească pentru respectivele produse nevândute, sau fără să plătească pentru eliminarea acestor produse, sau ambele				
36	furnizorului i se impune o plată de care este condiționată stocarea, afișarea sau listarea produselor sale agricole și alimentare, sau punerea la dispoziție pe piață a respectivelor produse;	the supplier is charged payment as a condition for stocking, displaying or listing its agricultural and food products, or of making such products available on the market;	Art.4, alin. (2) b) furnizorului i se impune o plată de care este condiționată stocarea, afișarea sau listarea produselor sale agricole și alimentare, sau punerea la dispoziție pe piață a respectivelor produse		Compatibil		
37	cumpărătorul solicită furnizorului să suporte, integral sau parțial, costul oricăror reduceri pentru produsele agricole și alimentare vândute de cumpărător cu titlu promoțional;	the buyer requires the supplier to bear all or part of the cost of any discounts on agricultural and food products that are sold by the buyer as part of a promotion;	Art.4, alin. (2) c) cumpărătorul solicită furnizorului să suporte, integral sau parțial, costul oricăror reduceri pentru produsele agricole și alimentare vândute de cumpărător cu titlu promoțional, cu excepția cazului în care cumpărătorul, înaintea demarării unei acțiuni de promovare inițiată		Compatibil	Prevederea proiectului de lege înglobează și clauza de la rândul 41	

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibili tate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
			de cumpărător, precizează perioada promoției și cantitatea de produse agricole și alimentare pe care preconizează că o va comanda la preț redus.				
38	cumpărătorul solicită furnizorului să plătească pentru publicitatea făcută de către cumpărător produselor agricole și alimentare;	the buyer requires the supplier to pay for the advertising by the buyer of agricultural and food products;	Art.4, alin. (2) d) cumpărătorul solicită furnizorului să plătească pentru publicitatea făcută de către cumpărător produselor agricole și alimentare		Compatibil		
39	cumpărătorul solicită furnizorului să plătească pentru serviciile de marketing prestate de către cumpărător privind produsele agricole și alimentare;	the buyer requires the supplier to pay for the marketing by the buyer of agricultural and food products;	Art.4, alin. (2) e) cumpărătorul solicită furnizorului să plătească pentru serviciile de marketing prestate de către cumpărător privind produsele agricole și alimentare		Compatibil		
40	cumpărătorul solicită furnizorului să plătească pentru personalul care se ocupă de amenajarea spațiilor de vânzare utilizate pentru vânzarea produselor furnizorului.	the buyer charges the supplier for staff for fitting-out premises used for the sale of the supplier's products.	Art.4, alin. (2) f) cumpărătorul solicită furnizorului să plătească pentru personalul care se ocupă de amenajarea spațiilor de vânzare utilizate pentru vânzarea produselor furnizorului		Compatibil		
41	Statele membre se asigură că practica comercială menționată la primul paragraf litera (c) este interzisă cu excepția cazului în care cumpărătorul, înaintea demarării unei acțiuni de promovare inițiată de cumpărător, precizează perioada promoției și	Member States shall ensure that the trading practice referred to in point (c) of the first subparagraph is prohibited unless the buyer, prior to a promotion that is initiated by the buyer, specifies the period of the promotion and the expected quantity of the agricultural and food	Art.4, alin. (2) c) cumpărătorul solicită furnizorului să suporte, integral sau parțial, costul oricăror reduceri pentru produsele agricole și alimentare vândute de cumpărător cu titlu promoțional, cu excepția cazului în care cumpărătorul,		Compatibil		

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibili tate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
	cantitatea de produse agricole și alimentare pe care preconizează că o va comanda la preț redus.	products to be ordered at the discounted price.	înaintea demarării unei acțiuni de promovare inițiată de cumpărător, precizează perioada promoției și cantitatea de produse agricole și alimentare pe care preconizează că o va comanda la preț redus.				
42	(3) În cazul în care cumpărătorul solicită o plată pentru situațiile menționate la alineatul (2) primul paragraf litera (b), (c), (d), (e) sau (f), cumpărătorul îi prezintă furnizorului, la cererea acestuia, o estimare în scris a plăților unitare sau totale, în funcție de informația care este cea mai adecvată, și, în măsura în care se referă la situațiile menționate la alineatul (2) primul paragraf litera (b), (d), (e) sau (f), îi prezintă în scris furnizorului și o estimare a costurilor și fundamentul estimării respective.	3. Where a payment is required by the buyer for the situations referred to in points (b), (c), (d), (e) or (f) of the first subparagraph of paragraph 2, if requested by the supplier, the buyer shall provide the supplier with an estimate in writing of the payments per unit or the overall payments, whichever is appropriate, and, insofar as the situations referred to in points (b), (d), (e) or (f) of the first subparagraph of paragraph 2 are concerned, shall also provide, in writing, an estimate of the cost to the supplier and the basis for that estimate.	Articolul 5. Prevenirea practicilor comerciale neloiale în relațiile contractuale dintre furnizor și cumpărător (5) În cazul în care cumpărătorul solicită o plată pentru situațiile menționate la art. 4 alin. (2) lit. b) – f), acesta îi prezintă furnizorului, la cererea acestuia, o estimare în scris a plăților unitare sau totale, în funcție de cea mai adecvată informație, și, în măsura în care se referă la situațiile menționate la art. 5 alin.(2) lit. b), d), e) sau f), o estimare a costurilor și fundamentul estimării respective. Plățile efectuate în baza prevederilor prezentului alineat se înregistrează separat în evidențele contabile ale furnizorului și se reflectă în factura fiscală (cu anexarea actului justificativ).		Compatibil	Suplimentarea prevederii alin. (5) cu aspecte contabile facilitează identificarea și verificarea ulterioară a plăților respective în cadrul procedurilor de control fără a introduce obligații materiale noi, ci prin trimitere la regulile generale de evidență contabilă și fiscală deja aplicabile.	

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibilitate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
43	(4) Statele membre se asigură că interdicțiile prevăzute la alineatele (1) și (2) constituie dispoziții imperative care sunt aplicabile în orice situație care se încadrează în sfera de aplicare a respectivelor interdicții, indiferent de legislația care ar fi în general aplicabilă acordului de furnizare dintre părți.	4. Member States shall ensure that the prohibitions laid down in paragraphs 1 and 2 constitute overriding mandatory provisions which are applicable to any situation falling within the scope of those prohibitions, irrespective of the law that would otherwise be applicable to the supply agreement between the parties.			Compatibil	Normele imperative impun o anumită conduită fără posibilitatea de derogare prin voința părților. În acest sens, textul prevederilor proiectului de lege este formulat în așa mod (art. 4 alin. 1, alin. 2,...sunt interzise următoarele practici...) încât să nu lase loc de alegere a unei conduite greșite.	
44	Articolul 4 Autoritățile de aplicare a legii desemnate (1) Fiecare stat membru desemnează una sau mai multe autorități pentru a asigura aplicarea la nivel național a interdicțiilor prevăzute la articolul 3 (denumită în continuare „autoritatea de aplicare a legii”) și informează Comisia cu privire la desemnarea respectivă.	Article 4 Designated enforcement authorities 1. Each Member State shall designate one or more authorities to enforce the prohibitions laid down in Article 3 at national level (‘enforcement authority’), and shall inform the Commission of that designation.	Articolul 6. Autoritatea competentă pentru aplicarea legii privind practicile comerciale neloiale în lanțul agroalimentar (1) Consiliul Concurenței este autoritatea publică competentă pentru aplicarea și respectarea dispozițiilor prezentei legi privind practicile comerciale neloiale în lanțul de aprovizionare agricol și alimentară.		Parțial compatibil	Aspectul articolului Directivei referitor la informarea Comisiei Europene cu privire la autoritatea desemnată are caracter procedural și se aplică exclusiv statelor membre ale UE.	
45	(2) În cazul în care un stat membru desemnează mai multe autorități de aplicare a legii pe teritoriul său, acesta desemnează, de asemenea, un punct unic de contact pentru cooperarea dintre autoritățile de aplicare a legii și pentru cooperarea cu Comisia.	2. If a Member State designates more than one enforcement authority in its territory, it shall designate a single contact point for both cooperation among the enforcement authorities and cooperation with the Commission.			Prevedere UE neaplicabilă	Prin respectivul proiect de lege este desemnată o singură autoritate cu competențe de aplicare a legii - Consiliul Concurenței	

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibili tate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
46	Articolul 5 Plângeri și confidențialitate (1) Furnizorii pot adresa plângeri fie autorității de aplicare a legii a statului membru în care este stabilit furnizorul, fie autorității de aplicare a legii a statului membru în care este stabilit cumpărătorul care este suspectat de implicarea într-o practică comercială interzisă. Autoritatea de aplicare a legii căreia îi este adresată plângerea deține competența de a asigura aplicarea interdicțiilor prevăzute la articolul 3.	Article 5 Complaints and confidentiality 1. Suppliers may address complaints either to the enforcement authority of the Member State in which the supplier is established or to the enforcement authority of the Member State in which the buyer that is suspected to have engaged in a prohibited trading practice is established. The enforcement authority to which the complaint is addressed shall be competent to enforce the prohibitions laid down in Article 3.	Articolul 6. Autoritatea competentă pentru aplicarea legii privind practicile comerciale neloiale în lanțul agroalimentar (2) Consiliul Concurenței exercită atribuțiile prevăzute de prezenta lege în conformitate cu competența stabilită prin Legea concurenței nr. 183/2012, Codul administrativ și alte acte normative aplicabile.		Compatibil	Adaptat la specificul național	
47	(2) Organizațiile de producători, alte organizații de furnizori și asociațiile unor astfel de organizații au dreptul de a depune o plângere la cererea unuia sau a mai multor membri ai lor sau, după caz, la cererea unuia sau a mai multor membri ai organizațiilor lor membre, în cazul în care respectivii membri consideră că au fost afectați de o practică comercială interzisă. Alte organizații care au un interes legitim în reprezentarea furnizorilor au dreptul de a depune plângeri	2. Producer organisations, other organisations of suppliers and associations of such organisations, shall have the right to submit a complaint at the request of one or more of their members or, where appropriate, at the request of one or more members of their member organisations, where those members consider that they have been affected by a prohibited trading practice. Other organisations that have a legitimate interest in representing suppliers shall have the right to submit complaints, at the request of a	Articolul 7. Plângerile și procedurile privind practicile comerciale neloiale (2) Organizațiile de producători, alte organizații de furnizori și asociațiile unor astfel de organizații au dreptul de a depune o plângere la cererea unuia sau a mai multor membri ai lor sau, după caz, la cererea unuia sau a mai multor membri ai organizațiilor lor membre, în cazul în care respectivii membri consideră că au fost afectați de o practică comercială interzisă.		Compatibil		

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibilitate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
	la cererea unui furnizor și în interesul respectivului furnizor, cu condiția ca astfel de organizații să fie persoane juridice independente fără scop lucrativ.	supplier, and in the interest of that supplier, provided that such organisations are independent non-profit-making legal persons.					
48	(3) Statele membre se asigură că, la cererea reclamantului, autoritatea de aplicare a legii ia măsurile necesare pentru a proteja în mod adecvat identitatea reclamantului sau a membrilor sau a furnizorilor menționați la alineatul (2) și alte informații a căror divulgare este considerată de reclamant ca susceptibilă să aducă atingere intereselor sale sau ale acelor membri sau furnizori. Reclamantul indică orice informație pentru care solicită confidențialitate.	3. Member States shall ensure that, where the complainant so requests, the enforcement authority shall take the necessary measures for the appropriate protection of the identity of the complainant or the members or suppliers referred to in paragraph 2 and for the appropriate protection of any other information in respect of which the complainant considers that the disclosure of such information would be harmful to the interests of the complainant or of those members or suppliers. The complainant shall identify any information for which it requests confidentiality.			Compatibil	Procedurile prin care Consiliul Concurenței aplică legea privind practicile comerciale neloiale sunt prevăzute în Legea concurenței nr. 183/2012, care, de altfel, se desfășoară în condiții de asigurare a confidențialității informațiilor utilizate, inclusiv despre oricare dintre părțile plângerii (art. 38 alin. (5), art. 51 alin. (3), art. 54 alin. (1)).	
49	(4) Statele membre se asigură că autoritatea de aplicare a legii care primește plângerea îl informează pe reclamant într-un termen rezonabil de la primirea plângerii cu privire la modul în care intenționează să trateze plângerea.	4. Member States shall ensure that the enforcement authority that receives the complaint shall inform the complainant within a reasonable period of time after the receipt of the complaint of how it intends to follow up on the complaint.			Compatibil	Art. 51 al Legii concurenței 183/2012 prevede inclusiv informarea reclamantului privind modul de tratare a plângerilor	
50	(5) Statele membre se asigură că, în cazul în care o	5. Member States shall ensure that, where an			Compatibil	Art. 53 „Examinarea preliminară a plângerii” din	

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibilitate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
	autoritate de aplicare a legii consideră că nu există motive suficiente pentru a da curs unei plângeri, aceasta informează reclamantul în privința motivelor pe care se întemeiază decizia sa într-un termen rezonabil de la primirea plângerii.	enforcement authority considers that there are insufficient grounds for acting on a complaint, it shall inform the complainant of the reasons therefor within a reasonable period of time after the receipt of the complaint.				Legea concurenței 183/2012 prevede modul de informare a reclamantului privind evoluția plângerii, indicând motivele refuzului de a o investiga, după caz, precum și alte aspecte de procedură specifice examinării preliminare a unei plângeri	
51	(6) Statele membre se asigură că, în cazul în care o autoritate de aplicare a legii consideră că există motive suficiente pentru a da curs unei plângeri, aceasta inițiază, efectuează și finalizează o investigație privind obiectul plângerii într-un termen rezonabil.	6. Member States shall ensure that, where an enforcement authority considers that there are sufficient grounds for acting on a complaint, it shall initiate, conduct and conclude an investigation of the complaint within a reasonable period of time.			Compatibil	Reglementat în art. 55 al Legii concurenței 183/2012	
52	(7) Statele membre se asigură că, în cazul în care o autoritate de aplicare a legii constată că un cumpărător a încălcat interdicțiile menționate la articolul 3, aceasta solicită cumpărătorului să pună capăt practicii comerciale interzise.	7. Member States shall ensure that, where an enforcement authority finds that a buyer has infringed the prohibitions referred to in Article 3, it shall require the buyer to bring the prohibited trading practice to an end.			Prevedere UE netranspusă	Obligația este depășită de cadrul normativ național. Legea prevede că Consiliul Concurenței aplică măsuri concrete de sancționare în caz de constatare a încălcării prevederilor art. 4 și 5 ale legii, care în mod implicit include obligația de a pune capăt practicii interzise.	
53	Articolul 6 Competențele autorităților de aplicare a legii (1) Statele membre se asigură că fiecare dintre autoritățile lor de aplicare a legii dispun de resursele și	Article 6 Powers of enforcement authorities 1. Member States shall ensure that each of their enforcement authorities has the necessary resources and	Articolul 7. Plângerile și procedurile privind practicile comerciale neloiale (1) Acțiunile de concurență neloială în lanțul de aprovizionare agricol și		Parțial compatibil	Încălcările de tip abuz de poziție dominantă, înțelegeri anticoncurențiale afectează piața în ansamblu și interesele publice și justifică intervenția din oficiu a Consiliului.	

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibilitate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
	expertiza necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor sale și le conferă următoarele competențe: competența de a iniția și de a efectua investigații din proprie inițiativă sau pe baza unei plângeri;	expertise to perform its duties, and shall confer on it the following powers: the power to initiate and conduct investigations on its own initiative or on the basis of a complaint;	alimentar interzise în conformitate cu prevederile art. 4 sau condiționate în sensul prevederilor art. 5 al prezentei legi, se examinează de către Consiliul Concurenței, la plângerea depusă de către întreprinderea ale cărei interese legitime au fost lezate, în condițiile stipulate la art. 49 alin. (2)–(4) din Legea concurenței nr. 183/2012 sau prin inițierea unei examinări preliminare din proprie inițiativă privind presupusa încălcare a prezentei legi.			Concurența neloială afectează în principal relațiile dintre întreprinderi, în special furnizorii și are caracter privat. De aceea, este necesară o sesizare a părții care se consideră vătămată prin practicile respective.	
54	competența de a cere cumpărătorilor și furnizorilor să pună la dispoziție toate informațiile necesare pentru efectuarea investigațiilor privind practicile comerciale interzise;	the power to require buyers and suppliers to provide all necessary information in order to conduct investigations of prohibited trading practices;			Compatibil	Competența este asigurată de cadrul normativ național. Art. 56 ¹ din Legea Concurenței nr. 183/2012 reglementează drepturile și obligațiile Consiliului Concurenței în cadrul inspecțiilor, conferindu-i competența de a solicita și obține de la întreprinderi toate informațiile, documentele și explicațiile relevante pentru examinarea faptelor investigate, inclusiv în format scris sau electronic	
55	competența de a efectua inspecții neanunțate la fața locului în cadrul investigațiilor sale, în conformitate cu	the power to carry out unannounced on-site inspections within the framework of its investigations, in accordance			Compatibil	Deși Legea concurenței nu prevede expres inspecțiile „neanunțate”, prevederile art. 56 al Legii nr. 183/2012 descriu competența	

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibilitate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
	reglementările și procedurile naționale;	with national rules and procedures;				Consiliului Concurenței de a efectua controale la fața locului în cadrul investigațiilor, inclusiv prin accesul în spațiile întreprinderilor, examinarea documentelor, solicitarea de copii și explicații, precum și ridicarea informațiilor relevante, fără a fi instituită o obligație de notificare prealabilă a întreprinderilor vizate. Prin urmare, cadrul legal național conferă autorității de concurență o competență de facto echivalentă cu cea a inspecțiilor neanunțate	
56	competența de a lua decizii prin care să constate o încălcare a interdicțiilor prevăzute la articolul 3 și să solicite cumpărătorului să pună capăt practicii comerciale interzise; autoritatea se poate abține de la luarea unei astfel de decizii, dacă o astfel de decizie ar risca să divulge identitatea unui reclamant sau orice altă informație a cărei divulgare este considerată de către reclamant a fi dăunătoare intereselor sale și cu condiția ca reclamantul să fi indicat informațiile	the power to take decisions finding an infringement of the prohibitions laid down in Article 3 and requiring the buyer to bring the prohibited trading practice to an end; the authority may abstain from taking any such decision, if that decision would risk revealing the identity of a complainant or would risk disclosing any other information in respect of which the complainant considers that such disclosure would be harmful to its interests, and provided that the complainant has			Parțial compatibil	Nu este preluată direct clauza de confidențialitate deoarece Legea nr. 183/2022 este construită pe principiul transparenței actelor administrative și al publicității deciziilor autorității de concurență, inclusiv a deciziilor de constatare a încălcărilor, cu aplicarea regimului general de protecție a informațiilor confidențiale prin anonimizare și tratament procedural distinct, și nu prin posibilitatea abținerii de la adoptarea deciziei	

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibilitate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
	respectiv în conformitate cu articolul 5 alineatul (3);	identified that information in accordance with Article 5(3);					
57	competența de a impune autorului încălcării, sau de a iniția împotriva acestuia proceduri pentru impunerea de amenzi, de alte sancțiuni la fel de eficace și de măsuri provizorii, în conformitate cu reglementările și procedurile naționale;	the power to impose, or initiate proceedings for the imposition of, fines and other equally effective penalties and interim measures on the author of the infringement, in accordance with national rules and procedures;	Articolul 11. Răspunderea pentru săvârșirea practicilor comerciale neloiale între întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare cu produse agricole și alimentare (1) Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea civilă, administrativă, contravențională și penală. (2) Prin derogare de la prevederile art. 273 pct. 5⁵) din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, săvârșirea practicilor comerciale neloiale interzise la art. 4 din prezenta lege se sancționează de Consiliul Concurenței cu amendă de la 0,5 % la 2 % din cifra totală de afaceri realizată de întreprinderea în cauză în anul anterior sancționării.		Compatibil	Articolul 11 din proiectul de lege stabilește expres formele de răspundere aplicabile pentru săvârșirea practicilor comerciale neloiale, în mod particular, alin. (2) instituie competența Consiliului Concurenței de a sancționa practicile neloiale interzise cu amenzi procentuale din cifra totală de afaceri, stabilite în funcție de gravitatea și efectele economice ale faptei. Competențele respective sunt asigurate și în cadrul normativ național în domeniul concurenței (Legea 183/2012). Art. 65 conferă Consiliului Concurenței competența de a aplica sancțiuni pecuniare și de a dispune măsuri provizorii.	
58	competența de a-și publica periodic deciziile luate în temeiul literelor (d) și (e).	the power to publish its decisions taken under points (d) and (e) on a regular basis.			Compatibil	Obligația este depășită de cadrul normativ național. Art. 65 alin. (4) din Legea concurenței nr. 183/2012 prevede expres obligația Consiliului Concurenței de a face publice deciziile adoptate, inclusiv cele privind constatarea	

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibilitate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
						încălcărilor și aplicarea sancțiunilor, cu respectarea regimului informațiilor confidențiale și a secretului comercial	
59	Sancțiunile menționate la primul paragraf litera (e) trebuie să fie eficace, proporționale și disuasive și să țină seama de natura, durata, recurența și gravitatea încălcării.	The penalties referred to in point (e) of the first subparagraph shall be effective, proportionate and dissuasive, taking into account the nature, duration, recurrence and gravity of the infringement.	Articolul 11. Răspunderea pentru săvârșirea practicilor comerciale neloiale între întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare cu produse agricole și alimentare (3) Mărimea amenzii indicate la alin. (2) se determină în funcție de: a) durata încălcării; b) caracterul repetat al faptei; c) valoarea tranzacției afectate; d) efectele economice produse asupra furnizorului; e) cooperarea autorului faptei cu Consiliul Concurenței.		Compatibil	Stabilite criterii de individualizare a sancțiunilor	
60	(2) Statele membre se asigură că exercitarea competențelor menționate la alineatul (1) face obiectul unor garanții adecvate în ceea ce privește drepturile la apărare, în conformitate cu principiile generale ale dreptului Uniunii și cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, inclusiv în cazurile în care	2. Member States shall ensure that the exercise of the powers referred to in paragraph 1 is subject to appropriate safeguards in respect of rights of defence, in accordance with the general principles of Union law and the Charter of Fundamental Rights of the European Union, including in cases where the complainant requests			Compatibil	Aceste cerințe sunt pe deplin reflectate în cadrul normativ național prin Legea concurenței nr. 183/2012. În mod specific, art. 58 „Exercitarea dreptului la apărare” garantează părților vizate de procedură dreptul de a fi informate, de a avea acces la dosar, de a prezenta explicații și probe, precum și dreptul de a fi audiate înainte	

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibili tate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
	reclamantul solicită tratamentul confidențial al informațiilor în temeiul articolului 5 alineatul (3).	confidential treatment of information pursuant to Article 5(3).				de adoptarea unei decizii. Totodată, art. 3 „Principiile de bază ale concurenței”, alin. (6) consacră respectarea drepturilor și intereselor legitime ale întreprinderilor, inclusiv protecția informațiilor confidențiale și a secretului comercial, în cadrul procedurilor desfășurate de Consiliul Concurenței.	
61	Articolul 7 Proceduri alternative de soluționare a litigiilor Fără a aduce atingere dreptului furnizorilor de a depune plângeri în temeiul articolului 5 și competențelor autorităților de aplicare a legii în temeiul articolului 6, statele membre pot promova utilizarea voluntară a unor mecanisme alternative de soluționare eficace și independentă a litigiilor, cum ar fi medierea, în vederea soluționării litigiilor dintre furnizori și cumpărători în ceea ce privește utilizarea practicilor comerciale neloiale de către cumpărător.	Article 7 Alternative dispute resolution Without prejudice to the right of suppliers to submit complaints under Article 5, and the powers of enforcement authorities under Article 6, Member States may promote the voluntary use of effective and independent alternative dispute resolution mechanisms, such as mediation, with a view to the settlement of disputes between suppliers and buyers regarding the use of unfair trading practices by the buyer.	Articolul 8. Proceduri alternative de soluționare a litigiilor Litigiile privind practicile comerciale neloiale pot fi soluționate, înainte de fi adresate Consiliului Concurenței, pe cale amiabilă, conform Legii nr. 137/2015 cu privire la mediere sau în arbitraj, conform Legii nr. 23/2008 cu privire la arbitraj.		Compatibil		
62	Articolul 8 Cooperarea dintre autoritățile de aplicare a legii	Article 8 Cooperation among enforcement authorities 1. Member States shall ensure that enforcement	Articolul 9. Cooperarea dintre autoritățile de aplicare a legii (1) Consiliul Concurenței cooperează cu autoritățile		Compatibil		

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibilitate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
	(1) Statele membre se asigură că autoritățile de aplicare a legii cooperează cu eficacitate între ele și cu Comisia și își oferă asistență reciprocă în cazul investigațiilor care au o dimensiune transfrontalieră.	authorities cooperate effectively with each other and with the Commission, and that they provide each other with mutual assistance in investigations that have a cross-border dimension.	competente din statele membre ale Uniunii Europene care aplică norme similare prezentei legi, inclusiv pentru investigarea practicilor comerciale neloiale cu dimensiune transfrontalieră. Cooperarea se desfășoară în conformitate cu mecanismele, procedurile și instrumentele instituite la nivelul Uniunii Europene sau convenite prin acorduri bilaterale ori multilaterale.				
63	(2) Autoritățile de aplicare a legii se întâlnesc cel puțin o dată pe an pentru a discuta aplicarea prezentei directive pe baza rapoartelor anuale menționate la articolul 10 alineatul (2). Autoritățile de aplicare a legii discută cele mai bune practici, cazurile noi și noile evoluții în domeniul practicilor comerciale neloiale din lanțul de aprovizionare agricol și alimentar și fac schimb de informații, în special cu privire la măsurile de punere în aplicare pe care le-au adoptat în conformitate cu prezenta directivă și la practicile de asigurare a aplicării legii utilizate de acestea. Autoritățile de aplicare a legii pot adopta	2. The enforcement authorities shall meet at least once per year to discuss the application of this Directive, on the basis of the annual reports referred to in Article 10(2). The enforcement authorities shall discuss best practices, new cases and new developments in the area of unfair trading practices in the agricultural and food supply chain, and shall exchange information, in particular on the implementing measures that they have adopted in accordance with this Directive and on their enforcement practices. The enforcement authorities may adopt recommendations in order to encourage the consistent application of this Directive	Articolul 9. Cooperarea dintre autoritățile de aplicare a legii (2) Consiliul Concurenței și, după caz, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, cooperează cu Comisia Europeană și cu autoritățile competente din statele membre ale Uniunii Europene prin schimburi de informații, reuniuni, platforme de coordonare și alte forme de colaborare, în scopul aplicării prezentei legi și al legislației europene relevante privind practicile comerciale neloiale. Schimbul de informații poate include, după caz, aspecte referitoare la evoluțiile legislative, bunele practici, măsurile de executare,		Compatibil		

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibili tate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
	recomandări pentru a încuraja aplicarea uniformă a prezentei directive și pentru a îmbunătăți asigurarea aplicării acesteia. Comisia facilitează reuniunile respective.	and to improve enforcement. The Commission shall facilitate those meetings.	instrumentele de cooperare, precum și alte elemente necesare pentru asigurarea unei aplicări eficiente și unitare a normelor.				
64	(3) Comisia creează și gestionează un site web care permite schimbul de informații între autoritățile de aplicare a legii și Comisie, în special în ceea ce privește reuniunile anuale. Comisia creează un site web public care conține datele de contact ale autorităților de aplicare a legii desemnate și linkuri către site-urile web ale autorităților naționale de aplicare a legii sau ale altor autorități ale statelor membre care oferă informații cu privire la actele de transpunere a prezentei directive menționate la articolul 13 alineatul (1).	3. The Commission shall establish and manage a website that allows the exchange of information among the enforcement authorities and the Commission, in particular in relation to the annual meetings. The Commission shall establish a public website that provides the contact details of the designated enforcement authorities and links to websites of the national enforcement authorities or other authorities of Member States that provide information about the measures transposing this Directive referred to in Article 13(1).			Prevedere UE neaplicabilă	Prevederea Directivei vizează publicarea deciziilor și schimbul de informații în cadrul mecanismelor instituționale ale Uniunii Europene. Conform cadrului normativ național, obligația de publicare a deciziilor autorității de aplicare este reglementată adaptat (publicare pe pagina web a Consiliului Concurenței), în conformitate cu principiile transparenței și cu cerințele privind protecția datelor și a informațiilor confidențiale.	
65	Articolul 9 Reglementări naționale (1) În vederea asigurării unui nivel mai ridicat de protecție, statele membre pot menține sau introduce reglementări mai stricte pentru combaterea practicilor comerciale neloiale decât cele prevăzute de prezenta directivă, cu	Article 9 National rules 1. With a view to ensuring a higher level of protection, Member States may maintain or introduce stricter rules aimed at combating unfair trading practices than those laid down by this Directive, provided that such national rules are compatible with the			Compatibil	Prevedere valorificată, întrucât proiectul de lege național instituie un nivel de protecție mai ridicat decât minimul stabilit de directivă, prin introducerea unor clauze mai dure privind interzicerea practicilor comerciale neloiale, regimul de sancțiuni aplicabil și competențele autorității de aplicare.	

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibilitate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
	condiția ca respectivele reglementări naționale să fie compatibile cu normele privind funcționarea pieței interne.	rules on the functioning of the internal market.				Acestea includ, în special, extinderea sferei practicilor interzise, stabilirea unor amenzi procentuale din cifra de afaceri cu caracter disuasiv, precum și mecanisme procedurale consolidate pentru constatarea și sancționarea încălcărilor	
67	(2) Prezenta directivă nu aduce atingere reglementărilor naționale care vizează combaterea practicilor comerciale neloiale care nu se încadrează în domeniul de aplicare al prezentei directive, cu condiția ca asemenea reglementări să fie compatibile cu normele privind funcționarea pieței interne.	2. This Directive shall be without prejudice to national rules aimed at combating unfair trading practices that are not within the scope of this Directive, provided that such rules are compatible with the rules on the functioning of the internal market.	Articolul 4. Practici comerciale neloiale (1) Fără a aduce atingere prevederilor art. 15 – 19 din Legea concurenței nr. 183/2012, se consideră neloiale și sunt interzise următoarele practici comerciale în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar:		Compatibil	Se asigură coexistența și aplicarea cumulativă a normelor speciale privind practicile comerciale neloiale în sectorul agricol și alimentar cu cadrul general al dreptului concurenței	
68	Articolul 10 Raportare (1) Statele membre se asigură că autoritățile lor de aplicare a legii publică un raport anual privind activitățile lor cuprinse în domeniul de aplicare al prezentei directive, care precizează, printre altele, numărul plângerilor primite și numărul investigațiilor inițiate sau închise în cursul anului precedent. În cazul fiecărei investigații închise,	Article 10 Reporting 1. Member States shall ensure that their enforcement authorities publish an annual report about their activities falling within the scope of this Directive, which shall, inter alia, state the number of complaints received and the number of investigations opened or closed during the previous year. For each closed investigation, the report shall contain a summary description			Compatibil	Această cerință este asigurată în cadrul normativ național prin art. 33 alin. (5)–(6) din Legea concurenței nr. 183/2012, care instituie obligația Consiliului Concurenței de a elabora și publica raportul anual de activitate, ce include informații privind activitățile desfășurate, cazurile examinate, investigațiile inițiate și finalizate, precum și deciziile adoptate. Raportul anual este publicat	

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibilitate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
	raportul trebuie să conțină o scurtă descriere a problemei, rezultatul investigației și, dacă este cazul, decizia adoptată, sub rezerva cerințelor de confidențialitate prevăzute la articolul 5 alineatul (3).	of the matter, the outcome of the investigation and, where applicable, the decision taken, subject to the confidentiality requirements laid down in Article 5(3).				cu respectarea regimului informațiilor confidențiale și a secretului comercial, asigurând transparența activității autorității, informarea publicului și monitorizarea aplicării legislației	
69	(2) Până la data de 15 martie a fiecărui an, statele membre trimit Comisiei un raport privind practicile comerciale neloiale în relațiile dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar. Raportul respectiv trebuie să conțină, în special, toate datele relevante referitoare la aplicarea și asigurarea aplicării normelor prevăzute în prezenta directivă în statul membru în cauză pe parcursul anului anterior.	2. By 15 March of each year, Member States shall send to the Commission a report on unfair trading practices in business-to-business relationships in the agricultural and food supply chain. That report shall contain, in particular, all relevant data on the application and enforcement of the rules under this Directive in the Member State concerned during the previous year.	Articolul 9. Raportare și participare la Comitetul pentru organizarea comună a piețelor agricole (1) Consiliul Concurenței transmite anual, până la data de 15 martie, Comisiei Europene un raport privind practicile comerciale neloiale în relațiile dintre întreprinderi din cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar din Republica Moldova, întocmit în conformitate cu cerințele stabilite de Comisia Europeană. Raportul respectiv trebuie să conțină, în special, toate datele relevante referitoare la aplicarea și asigurarea aplicării normelor prevăzute în prezenta lege pe parcursul anului anterior.		Compatibil	Prevedere aplicabilă din data aderării, dar care permite din timp pregătirea autorității de aplicare a legii de elaborarea rapoartelor relevante pentru a fi transmise Comisiei	
70	(3) Comisia poate adopta acte de punere în aplicare prin care să stabilească:	3. The Commission may adopt implementing acts laying down:			Prevedere UE neaplicabilă	Această dispoziție are caracter procedural la nivelul Uniunii Europene, vizând atribuțiile Comisiei și relația dintre Comisie și statele	

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibilitate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
	norme privind informațiile necesare pentru aplicarea alineatului (2);	rules on the information necessary for the application of paragraph 2;				membre, fără a institui obligații de transpunere în legislația națională	
71	măsuri pentru gestionarea informațiilor care trebuie trimise de statele membre Comisiei și norme referitoare la conținutul și forma pe care trebuie să le aibă astfel de informații;	arrangements for the management of the information to be sent by Member States to the Commission and rules on the content and form of such information;			Prevedere UE neaplicabilă	Această dispoziție are caracter procedural la nivelul Uniunii Europene, vizând atribuțiile Comisiei și relația dintre Comisie și statele membre, fără a institui obligații de transpunere în legislația națională	
72	măsuri privind transmiterea sau punerea informațiilor și a documentelor la dispoziția statelor membre, a organizațiilor internaționale, a autorităților competente ale țărilor terțe sau a publicului, sub rezerva protecției datelor cu caracter personal și a intereselor legitime ale producătorilor agricoli și ale întreprinderilor în ceea ce privește protecția secretelor lor comerciale.	arrangements for transmitting, or for making information and documents available, to the Member States, international organisations, the competent authorities in third countries, or the public, subject to the protection of personal data and the legitimate interests of agricultural producers and enterprises in the protection of their business secrets.			Prevedere UE neaplicabilă	Această dispoziție are caracter procedural la nivelul Uniunii Europene, vizând atribuțiile Comisiei și relația dintre Comisie și statele membre, fără a institui obligații de transpunere în legislația națională	
73	Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 11 alineatul (2).	Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 11(2).			Prevedere UE neaplicabilă	Această dispoziție are caracter procedural la nivelul Uniunii Europene, vizând atribuțiile Comisiei și relația dintre Comisie și statele membre, fără a institui obligații de transpunere în legislația națională	
74	Articolul 11 Procedura comitetului (1) Comisia este asistată de Comitetul pentru organizarea	Article 11 Committee procedure 1. The Commission shall be assisted by the Committee for	Articolul 9. Raportare și participare la Comitetul pentru organizarea comună a piețelor agricole		Parțial compatibil	Prevederea națională asigură, în limitele competențelor statului, participarea Ministerului	

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibilitate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
	comună a piețelor agricole, instituit prin articolul 229 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013. Respectivul comitet reprezintă un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.	the Common Organisation of the Agricultural Markets established by Article 229 of Regulation (EU) No 1308/2013. That Committee shall be a committee within the meaning of Regulation (EU) No 182/2011.	(2) Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, prin reprezentanți delegați în mod oficial, participă la lucrările Comitetului pentru organizarea comună a piețelor agricole, instituit de Comisia Europeană.			Agriculturii și Industriei Alimentare la lucrările Comitetului pentru organizarea comună a piețelor agricole, fără a putea reproduce procedura de comitet instituită la nivelul Uniunii Europene	
75	(2) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.	2. Where reference is made to this paragraph, Article 5 of Regulation (EU) No 182/2011 shall apply.			Prevedere UE neaplicabilă		
76	Articolul 12 Evaluare (1) Până la 1 noiembrie 2025, Comisia efectuează prima evaluare a prezentei directive și prezintă Parlamentului European și Consiliului, precum și Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor un raport privind principalele constatări ale evaluării respective. Respectivul raport este însoțit, după caz, de propuneri legislative.	Article 12 Evaluation 1. By 1 November 2025, the Commission shall carry out the first evaluation of this Directive and shall present a report on the main findings of that evaluation to the European Parliament and to the Council, as well as to the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. Such report shall be accompanied, if appropriate, by legislative proposals.			Prevedere UE neaplicabilă	Prevederea vizează obligația Comisiei Europene de a evalua directiva și nu impune măsuri de transpunere la nivel național	
77	(2) Evaluarea analizează cel puțin: eficacitatea măsurilor puse în aplicare la nivel național, care vizează combaterea	2. That evaluation shall assess at least: the effectiveness of the measures implemented at national level aimed at			Prevedere UE neaplicabilă	Prevederea vizează obligația Comisiei Europene de a evalua directiva și nu impune măsuri de transpunere la nivel național	

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibilitate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
	practicilor comerciale neloiale în lanțul de aprovizionare agricol și alimentar;	combating unfair trading practices in the agricultural and food supply chain;					
78	eficacitatea cooperării dintre autoritățile de aplicare a legii competente și, după caz, identifică modalități de îmbunătățire a acestei cooperări.	the effectiveness of cooperation among competent enforcement authorities and, where appropriate, shall identify ways to improve that cooperation.			Prevedere UE neaplicabilă	Prevederea vizează evaluarea de către Comisia Europeană a cooperării dintre autoritățile naționale și nu instituie obligații de transpunere la nivel național	
79	(3) Raportul Comisiei menționat la alineatul (1) se bazează pe rapoartele anuale menționate la articolul 10 alineatul (2). Dacă este necesar, Comisia poate solicita informații suplimentare din partea statelor membre, inclusiv informații cu privire la eficacitatea măsurilor care au fost puse în aplicare la nivel național și eficacitatea cooperării și a asistenței reciproce.	3. The Commission shall base the report referred to in paragraph 1 on the annual reports referred to in Article 10(2). If necessary, the Commission may request additional information from Member States, including information on the effectiveness of the measures that were implemented at national level and the effectiveness of cooperation and mutual assistance.			Prevedere UE neaplicabilă	Prevederea reglementează mecanismele de evaluare și solicitare de informații la nivelul UE și nu impune obligații de transpunere la nivel național. Totuși, odată cu aderare la UE, RM prevederea va fi asumată imediat	
80	(4) Până la 1 noiembrie 2021, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului, precum și Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor un raport intermediar privind stadiul transpunerii și al implementării prezentei directive.	4. By 1 November 2021, the Commission shall present an interim report on the state of the transposition and implementation of this Directive to the European Parliament and to the Council, as well as to the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions.			Prevedere UE neaplicabilă	Prevederea vizează atribuțiile Comisiei Europene și nu impune obligații de transpunere la nivel național	

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibilitate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
81	Articolul 13 Transpunere (1) Statele membre adoptă și publică, până la 1 mai 2021, actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive. Statele membre comunică de îndată Comisiei textul actelor respective.	Article 13 Transposition 1. Member States shall adopt and publish, by 1 May 2021, the laws, regulations and administrative provisions necessary to comply with this Directive. They shall immediately communicate the text of those measures to the Commission.			Prevedere UE neaplicabilă	Dispoziția stabilește termene și obligații de transpunere pentru statele membre și servește drept referință de conformare și aliniere voluntară la acquis-ul UE, în cadrul procesului de armonizare legislativă în desfășurare în RM	
82	Statele membre aplică actele respective cel târziu de la 1 noiembrie 2021.	They shall apply those measures not later than 1 November 2021.			Prevedere UE neaplicabilă	Dispoziția vizează obligațiunile pentru statele membre	
83	Atunci când statele membre adoptă actele respective, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.	When Member States adopt those measures, they shall contain a reference to this Directive or be accompanied by such a reference on the occasion of their official publication. Member States shall determine how such reference is to be made.			Prevedere UE netranspusă	Preambulul proiectului de lege indică în mod expres alinierea și transpunerea Directivei (UE) 2019/633, ceea ce asigură, din perspectivă declarativă și de tehnică legislativă, coerența cu acquis-ul UE	
84	(2) Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre textele principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.	2. Member States shall communicate to the Commission the text of the main provisions of national law which they adopt in the field covered by this Directive.			Prevedere UE netranspusă	Prevederea instituie o obligație de comunicare pentru statele membre ale UE și nu necesită transpunere. Oarecum, transmiterea proiectelor actelor către Comisie se realizează în cadrul cooperării instituționale	
85	Articolul 14 Intrarea în vigoare Prezenta directivă intră în vigoare în a cincea zi de la data publicării în <i>Jurnalul Oficial al Uniunii Europene</i> .	Article 14 Entry into force This Directive shall enter into force on the fifth day following that of its publication in	Articolul 12. Dispoziții finale și tranzitorii (1) Prezenta lege intră în vigoare peste 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii		Prevedere UE neaplicabilă	Dispoziția vizează exclusiv intrarea în vigoare a directivei la nivelul UE. Intrarea în vigoare a legii naționale este reglementată distinct, în funcție de	

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibilitate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
		the <i>Official Journal of the European Union</i> .	Moldova, cu excepția prevederilor art. 9 care intră în vigoare începând cu data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană. (2) Prevederile art. 9 alin. (1) se aplică începând cu anul al doilea de la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.			particularitățile interne și de procesul de aderare	
86	Articolul 15 Destinatari Prezenta directivă se adresează statelor membre.	Article 15 Addressees This Directive is addressed to the Member States.					
			Prevederi suplimentare introduse în proiect				
			Articolul 4. Practici comerciale neloiale (1) Fără a aduce atingere prevederilor art. 15 – 19 din Legea concurenței nr. 183/2012, se consideră neloiale și sunt interzise următoarele practici comerciale în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar: 2) neinformarea furnizorului privind acceptarea sau refuzul, în totalitate sau în parte, a ofertei furnizorului în termenul prevăzut la art. 5 alin. (2). 3) stabilirea de clauze contractuale prin care părțile își stabilesc interdicții,			În temeiul articolului 9 din Directivă, pentru a asigura aplicabilitatea efectivă a normelor în contextul particular al pieței agroalimentare din RM, indicând practici comerciale recurente care nu pot fi prevenite suficient prin instrumentele generale ale dreptului civil sau ale dreptului concurenței, au fost introduse prevederi adaptate la contextul național	

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibili tate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
			directe sau indirecte, de a cumpăra sau de a vinde produse sau servicii de la sau către un terț; 4) solicitarea și oferirea de reduceri comerciale pentru produsele social importante de primă necesitate conform listei aprobate de către Guvern; 5) solicitarea și oferirea de reduceri comerciale în afara negocierii unui contract sau a unei oferte notificate în formă scrisă, inclusiv în formă electronică; 6) condiționarea impusă furnizorului de către cumpărător să nu vândă produsul altor comercianți la un preț mai mic decât cel la care i-l vinde lui; 7) condiționarea impusă comerciantului privind păstrarea unui anumit preț de raft; 8) anularea comenzii de furnizare a produselor agricole și alimentare a căror dată-limită de consum este de până la 7 zile inclusiv; 17) refuzul repetat al furnizorului sau al cumpărătorului de a utiliza, în procesul de negocieri ale unui contract sau ale unei modificări la contract, mijloace de comunicare				

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibili tate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
			electronice, în vederea respectării prevederilor art. 5 alin. (1); 18) returnarea furnizorului a produselor agricole și alimentare care au fost achiziționate cu respectarea cerințelor cantitative și calitative stipulate în contractele de livrare a produselor, dar care au devenit neconforme reglementărilor aplicabile în domeniul alimentar, inclusiv prin expirarea datei durabilității minimale sau datei-limită de consum a acestora. În funcție de natura neconformității, comerciantul este obligat să distrugă sau să utilizeze condiționat întregul lot de produse agricole și alimentare neconforme. 19) neexecutarea de către cumpărător a clauzelor contractuale stabilite în conformitate cu alin.(2); 20) cumpărătorul condiționează cumpărarea prin livrarea în mai mult decât una dintre unitățile comerciale de care dispune. Se va acorda prioritate unității comerciale celei mai apropiate de furnizor sau oricăreia dintre unitățile negociate;				

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibili tate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
			21) cumpărătorul refuză listarea prevăzută la art. 5 alin. (8), cu excepția prevăzută la art. 5 alin. (9); 22) furnizarea (vânzarea) produselor agricole și alimentare sub costul produsului, neluând în considerare profitul furnizorului, cu excepția cazului prevăzut la alin. (2) lit. c) și a termenelor prevăzute la art. 5 alin. (6). Cumpărătorul nu poate solicita plățile prevăzute la alin. (2) sub limita stabilită în prezentul punct; 23) solicitarea de reduceri comerciale de către cumpărător furnizorului, urmare a comercializării produselor sub prețul de achiziție. Articolul 5. Prevenirea practicilor comerciale neloiale în relațiile contractuale dintre furnizor și cumpărător (2) Cumpărătorul este obligat să informeze furnizorul privind acceptarea ori refuzul, în totalitate sau în parte, a ofertei furnizorului în cel mult 14 zile calendaristice. Precizările asupra ofertei urmare a solicitării cumpărătorului nu sunt limitate în timp.				

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibili tate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
			Furnizorul nu poate prezenta o ofertă identică aceluiași cumpărător timp de 14 zile calendaristice de la prezentarea ofertei inițiale, cu excepția cazului când o ofertă similară este solicitată expres sau public de către cumpărător. (3) În cazul în care produsele alimentare au fost achiziționate cu respectarea cerințelor cantitative și calitative stipulate în contract și data durabilității minimale sau data-limită de consum a acestora depășește 180 de zile, comerciantul le poate returna furnizorului cu acceptul acestuia și cu condiția că produsele sunt conforme cerințelor privind siguranța alimentelor și că a rămas cel puțin 1/2 din termenul de valabilitate a acestora. (4) Plățile și costurile stipulate la art. 5 alin.(2) lit. b)–f), precum și orice reduceri comerciale solicitate de cumpărător ulterior contractului comercial, inclusiv urmare a reușitei de pe urma vânzării, fac obiectul unor contracte separate sau anexe distincte a contractelor comerciale, se înregistrează separat în				

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibili tate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
			evidențele contabile ale furnizorului și se reflectă în factura fiscală (cu anexarea actului justificativ). Reducerile obținute conform prevederilor prezentului alineat se exclud din costul de achiziție al produselor. (6) În cazul prevăzut la art. 5 alin. (2) lit. c), o reducere comercială poate fi solicitată de către cumpărător înaintea demarării unei acțiuni de promovare, inițiată de cumpărător, în care se precizează perioada promoției și cantitatea de produse agricole și alimentare pe care preconizează să le comande la preț redus. Termenul acțiunilor de promovare efectuate în baza prezentului alineat nu poate depăși 60 de zile per an și per produs. (7) Comerciantul poate aranja, la propria discreție, sau poate oferi, prin înțelegerea părților, spații distincte de expunere și semnalizări la raft pentru orice produs în funcție de țara de origine, producător, regiune geografică, consumator-țintă final sau de alte caracteristici specifice ale produsului.				

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibili tate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
			(8) Cumpărătorii nu pot refuza listarea produselor agricole și alimentare, prezentate în forma și conform condițiilor minime cerute de cumpărător, în cazul în care astfel de cerințe există. Forma și condițiile minime cerute de cumpărător privind modul de prezentare a produselor agricole și alimentare se fac publice și urmează să fie conforme practicilor comerciale și de producție în domeniu corespunzătoare categoriei (tipului) de produs. Cerințele privind forma și condițiile minime se aplică uniform categoriei (tipului) de produs agricol sau alimentar, indiferent de furnizor. Listarea va cuprinde întreaga gamă de produse agricole și alimentare din ofertă. În cazul ofertelor de produse agricole și alimentare identice sau similare, la listare se va acorda prioritate producătorilor/procesatorilor din categoria întreprinderilor micro, mici și mijlocii, astfel cum sunt definite și clasificate la art. 4 și 5 din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.				

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibili tate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
			(9) Pentru întreprinderile micro, mici și mijlocii cu oferte similare în calitate de criterii de prioritate vor servi: a) prezentarea mărfii preambalate corespunzător categoriei de produs; b) periodicitatea și volumul livrărilor. Prezentul criteriu nu se aplică în perioada de sezon/recoltare a anumitor produse agricole și alimentare, cu condiția respectării lit. a). (10) Comercianții nu pot întrerupe listarea produselor agricole și alimentare furnizate de către întreprinderile micro, mici și mijlocii, astfel cum sunt definite și clasificate la art.4 și 5 din Legea nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, timp de 60 de zile de la data inițierii listării în cazul în care sunt incidente cerințelor stabilite la alin. (8). (11) Refuzul listării poate fi întemeiat pe: a) nerespectarea condițiilor prevăzute la alin. (8); b) nerespectarea criteriilor prevăzute la alin. (9);				

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibili tate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
			c) lipsa spațiului de listare urmare aplicării prevederilor alin. (10). (12) Refuzul listării prevăzut la alin.(11) sau orice excludere nemotivată din oferta furnizorului urmează a fi notificată de către furnizor și/sau cumpărător autorității competente cel târziu în următoarea zi lucrătoare din data refuzului în formă scrisă (contrasemnat), la sediul autorității sau pe adresa electronică oficială a acesteia. Notificarea va conține datele de identificare ale cumpărătorului și ale furnizorului, produsul din oferta furnizorului și alte date relevante. Verificarea condițiilor refuzului listării se va efectua de către autoritatea competentă în termen de 5 zile lucrătoare de la comunicarea acestui refuz, cu întocmirea unui proces-verbal de constatare. Neverificarea condițiilor refuzului de listare nu constituie temei de apreciere a acțiunilor cumpărătorului ca practică comercială neloială. Autoritatea competentă are dreptul de a verifica				

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibili tate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
			cazurile de refuz de listare sau de excludere din oferta furnizorului, în baza notificării sau a unei sesizări scrise (inclusiv pe adresa electronică oficială a autorității) a cumpărătorului sau furnizorului, maxim o dată la 15 zile pe parcursul a 60 de zile consecutive din data notificării refuzului listării. Verificările efectuate în baza prezentului alineat sunt exceptate de la prevederile Legii nr.131/2012 privind controlul de stat. (13) Comercianții pot comercializa produsele perisabile sub costul de achiziție, în vederea asigurării rulajului necesar pe raft și respectării cerințelor de inofensivitate, precum și în cazurile prevăzute la capitolul V¹ din Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior. Comercializarea produselor sub costul de achiziție nu poate servi temei pentru micșorarea costului de achiziție sub orice formă, inclusiv reduceri comerciale. Articolul 7. Plângerile și procedurile privind practicile comerciale neloiale				

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibilitate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
			(1) Pentru examinarea de către Consiliul Concurenței a plângerilor menționate la alin. (2) nu se percep taxe. Articolul 11. Răspunderea pentru săvârșirea practicilor comerciale neloiale între întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare cu produse agricole și alimentare (1) Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea civilă, administrativă, contravențională și penală. (2) Prin derogare de la prevederile art. 273 pct. 5⁵) din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, săvârșirea practicilor comerciale neloiale interzise la art. 4 din prezenta lege se sancționează de Consiliul Concurenței cu amendă de la 0,5 % la 2 % din cifra totală de afaceri realizată de întreprinderea în cauză în anul anterior sancționării. (3) Mărimea amenzii indicate la alin. (2) se determină în funcție de: a) durata încălcării; b) caracterul repetat al faptei;				

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibili tate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
			c) valoarea tranzacției afectate; d) efectele economice produse asupra furnizorului; e) cooperarea autorului faptei cu Consiliul Concurenței. (4) Pentru fiecare zi de întârziere în executarea obligației de plată a amenzii, începând cu data când decizia de sancționare adoptată de către Consiliul Concurenței în conformitate cu alin. (2) a devenit executorie, se aplică o penalitate în cuantum de 0,5% din suma amenzii neachitate. (5) Termenul de prescripție de aplicare a sancțiunii prevăzute la alin. (2) este de doi ani, care începe să curgă de la data săvârșirii încălcării. În cazul încălcărilor cu caracter continuu, termenul de prescripție începe să curgă de la data încetării încălcării. (6) Reducerea cuantumului amenzii aplicată pentru practicile comerciale neloiale prevăzute la art. 4 se efectuează în condițiile reglementate la art. 89 din Legea concurenței nr.				

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibili tate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
			183/2012, aplicate corespunzător. (7) Decizia Consiliului Concurenței cu privire la aplicarea amenzii și/sau penalităților de întârziere în condițiile prezentului articol pot fi contestate în instanța de judecată, în conformitate cu prevederile Codului administrativ, fără respectarea procedurii prealabile. Articolul 12. Dispoziții finale și tranzitorii (1) Prezenta lege intră în vigoare peste 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor art. 9 care intră în vigoare începând cu data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană. (2) Prevederile art. 9 alin. (1) se aplică începând cu anul al doilea de la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană. (3) Consiliul Concurenței, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi: a) va elabora și va adopta actele normative necesare punerii în aplicare a prezentei legi;				

	Actul UE în limba română	Actul Uniunii Europene în limba engleză	Actul/actele normativ/e național/e în limba română	Traducerea actului/actelor normativ/e în limba engleză	Gradul de Compatibili tate	Observațiile Republicii Moldova	Observațiile Comisiei Europene
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
			b) va aduce în concordanță propriile acte normative cu prezenta lege; c) va prezenta, în comun cu Guvernul, propuneri de modificare a legislației în vigoare, în scopul asigurării compatibilității cu prezenta lege. (5) La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Capitolul V² din Legea nr.231/2010 cu privire la comerțul interior (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr.230–237, art.262).				

MD-2004, Chisinau, 162 Stefan cel Mare si Sfânt Blvd.
Tel. 20 45 08; e-mail: cancelaria@maia.gov.md; web: www.maia.gov.md

Nr. 21-02/421 din _ conform semnăturii electronice

La nr. _____ din _____

Cancelaria de Stat

CERERE
privind înregistrarea proiectului de lege

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1	Categoria și denumirea proiectului	Proiect de lege privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentară
2	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
3	Justificarea depunerii cererii	Prezentul proiect de lege este elaborat în scopul: transpunerii Directivei (UE) 2019/633 privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentară.
4	Referința la documentul de planificare care prevede elaborarea proiectului (PNA, PND, PNR, alte documente de planificare sectoriale)	PNA 2025-2029, Anexa A actualizată, acțiune nr. 34
5	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare/expertizare este necesară	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Finanțelor Cancelaria de Stat Centrul de Armonizare a Legislației Consiliul Concurenței Camera de Comerț și Industrie
6	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile lucrătoare
7	Numele, prenumele, funcția și datele de contact ale persoanei responsabile de promovarea proiectului	Vladilena Toia, șefă a Direcției analiză economică, statistică agricolă și promovare Tel: 0 (22) 503 900 e-mail: vladilena.toia@maia.gov.md

		Moisei Lepădatu, consultant principal al Direcției juridice Tel: 0 (22) 220 122 e-mail: moisei.lepadatu@maia.gov.md
8	Anexe	1. Proiect de lege 2. Nota de fundamentare 3. Tabel de concordanță
9	Data și ora depunerii cererii	Conform semnăturii electronice
10	Semnătura	Semnat electronic

Ministru

Ludmila CATLABUGA